

II.

C.22/35.

ep 74

22135 II. C. e 2

ll

Sveta pokóra,

ali

sedem poštних pridig,

ktere je pridigoval v letu 1846

P. Joahim Nastran,

duhovin franziškankarfkiga reda, in kaplan predmeftne fare
»Marijniga osnanenja« v Ljubljani.

V Ljubljani 1849.

V salogi in na prodaj pri J. Giontini, bukvarji na velkim
tergu Nr. 237.

Šveta pokora.

111

ledem postavi pridig.

katere ja pridigoval v letu 1816

F. Joannus Waldman

delovni kataložnik tega reda, in kaplan predmetne fare
»štarijske osnanje« v Ljubljani

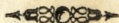
1800

IN> 030001294

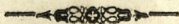
V Ljubljani 1816.

V zlogi in na predaj pri L. Glonlich, bukvarji na veliki
torzi št. 287.

K a s a l o .

I. poftna pridiga,	fran
V vod, od sprashevanja vesti sploh	1
II. poftna pridiga,	
od shalofiti ali grevenge	13
III. poftna pridiga,	
od terdniga sklepa ali naprejšvetja	25
IV. poftna pridiga,	
sazhetik in vftanovljenje spovedi, nje potrebnost in korift	37
V. poftna pridiga,	
od dveh nar navadnih pregrefhkov per oprav- ljenji spovedi	49
VI. poftna pridiga,	
od sprashevanja vesti in oprave spovedi posebej	63
VII. poftna pridiga,	
od sadoftenja ali pokorjenja, sklep	75

M a s l o .

1	I. polna pridiga V vod, od izprijevanja vesti ljudi
13	II. polna pridiga od sholosti ali groznega
23	III. polna pridiga od terdnega klepa ali naprevalja
37	IV. polna pridiga sazetje in vstanovljanje ljudev, nje potepnost in kosta
49	V. polna pridiga od dveh nar. navadnih presvetnikov por oprav ljani ljudev
63	VI. polna pridiga od izprijevanja vesti in opravne ljudev potepoj
75	VII. polna pridiga od sholosti ali pokorjenja, klepa

I.

In on je sam v - sé shel. Luk. 15. 17.

Bodi posdravljen, o sveti postni zhaš! zhaš gnade in svelizhanja, zhaš shaloſti in veſelja! Kdo med Kriſtjani ne bo shaloval, ki ga ſama mati zerkev, ſ kelham terplenja v roki, in s jokajozhimi ozhmi k shalovanju opominja, ki ga s shaloſtnim glaſam na goro Kalvarjo klizhe, in mu kriſhaniga Jeſufa v duhu kaſhe. Kriſtjan! to je greh ſtoril, tvoj greh je tega kriv! Shaluj tedej, in poſti in jokaj ſe; ſakaj Bog ſam ſe je ſa-te poſtil, je ſa te jokal, in kervavi pot poſtil. Pa ſe tudi veſeli, in od veſelja poſkakuj; ſakaj reſhen ſi ſvojih grehov, - reſhen in ozhifhen ſi, ſ kervjo Kriſtufa ſi odkupljen, kakor ſprizhu je ſv. Peter, rekozh: »Vedite, de niſte ſ trohlivim ſlatam ali ſrebram reſheni, ampak s drago kervjo Kriſtufa, neomadешaniga, in zhiftiga jagneta.« 1. Petr. 1. 18. 19 Povſdigni ſvoje ozhi o zhlozek! in premifli veliko ljubedin kriſhaniga Jeſufa! Poglej njegove nedolſhne roke, raſtegnjene na kriſhi, de bi tebe greſhnik! objele; poglej njegovo ſveto glavo, nagnjeno, de bi te kuſhnila, poglej njegovo boſhje ſerze, odperto, de bi te v ſvojo ljubedin vſelo; glej njegove rane, iſ kterih kri odreſhenja tezhje, de bi te oprala od tvojih grehov. Veſeli ſe torej, o greſhnik! Jeſuf je terpel, de bi ti svelizhan bil, Jeſuf je umerl, de bi ti vezhno ſhivel!

Niſi ſhe ſgubljen, ſhe je pomozh ſa-te, ſhe te zhaka gnada in uſmilenje, zhe ſ ſkeſanim in ſgrevanim ſerzam h kriſhanimu Jeſufu pertezheſh, in ſe v ſavetje njegovih ran ſkrijeſh. Moli, poſti ſe, jo-

kaj in delaj pokoro; „in zhe so tvoji prehi tudi ruzde zhi kakor fhkerlat, bodo kakor sneg beli.“ Isai 1. 18.

O de bi se pazh ta sveti postni zhaf prav veliko grehnikov k Bogu vernilo! S kakshno fkerbjo, kolikshno ljubesnijo vabi mati zerkev svoje sgubljene otroke, de bi se k njej vernili! S' nad vsih prishniz se flifhi: „pokoro delajte!“ Tudi v' mojih postnih pridigah ne bote drusiga flifhali kakor: „Spreobernite se k meni, pravi Gospod vojsknh trum, in jest se bom h vam obernal.“ Zah. 1. 3. Naj sapuhti hudobni svojo pot, naj se k Gospodu verne, in on se ga bo usmilil; k nashimu Bogu, ker per njem je veliko odpushenja.“ Isai. 55. 7.

V priliki od sgubljeniga fina vaf bom poduzhil v svojih postnih pridigah, kaj de vam je storiti, zhe shelite pravo in refnizhno pokoro delati. Sgubljeni fin se je bil s rasujsdanim shivljenjem od svojiga ozbeta lozhil, kakor se v fah grehnik s grehi od svojiga nebeshkiga ozbeta lozhi; ali danes ga vidimo na poti spreobernjenja. Pred majhnim zhafam je shel v ptujo deshelo, in je zelo premoshenje v hudobnim shivljenji napravil. „Potem pak, ko je bil vse sadjal, pravi sv. pismo, je velika lakota v' tisti desheli vftala, in sazhel je pomankanje terpeti.“ Luk. 15. 14.

In de bi si svojo filo in potrebo nekoliko polajshal, „gre, in se nekimu mestnjanu tiste deshele v flufhbo ponudi, in ta ga poshlje na svojo pristavo svinje past; in on je shelel svoj trebuh napolniti s otrobi, ki so jih svinje jedle, al nobeden mu jih ni dal.“ Luk. 15. 16. Sdej se mu ozhi odpro, sdej sazhe svoj shalostni stan premishljevati, sazhe sposnavati, de si je sam toliko filo in revo napravil, ker je ljubi dom, ker je dobriga ozbeta sapustil! — „In je shel sam v sé“ pravi sv. pismo.

O frezhno sposnanje sgubljeniga fina! To sposnanje samiga sebe je sazhetik spreobernjenja, je perva stopnja poti pokore.

O zhlovek! zhe hozhefh po poti svelizhanja hoditi, uzhi se nar pred sam sebe prav sposnati. Kako se to sposnanje samiga sebe dosezhi samore, bote danes shlifhali.

Ti pa sveti duh! duh luzhi, in resnize! rasvetli mene, in moje poslufhavze, de bi ta postni zhal pet delov pokore tebi k zhalti, in sebi k svelizhanju prav samogli prevdariti, in si k ferzu vseti, de se tako po isgledu sgubljeniga fina k Ozhetu vernemo, kteriga smo s pregresnim in hudobnim shivljenjem sapustili. Sazhnem v imenu Gospodovim!

1.

„Boshje kraljestvo je snotrej v vas.“ Luk. 17. 21. pravi Kristuf. Zhe sami v se gremo, kaj najdemo? Najdemo postavo v sebi, ktera nam osnanuje, kaj je dobro, kaj je hudo, kaj je storiti, kaj opustiti; postavo, ktero je Bog sam v' ferze vfaziga zhloveka sapisal, „ne s zhernilam, (tinto) ampak s duham shiviga Boga, ne na kamnite table, ampak na mesečne table ferza.“ 2. Kor. 3. 3. Vest, ki zhloveku boshjo postavo osnanuje, bo tudi njegov toshnik, prizha in sodnik. Vest gresniku vfeskosì vpije: ti si gresnil, ti si Boga rasshalil, ti si kasni (shtrafinge) vredin! Vest je zhujezh petelin, ki neprenehama poje, kader je Bog rasshaljen; vest je ferzhni zherv, ki vedno gloda, zhe je zhlovek v smertnim grehu; vest je jokajozh smertni svon, ki smerej svoni, zhe duha v smertnih teshavah, to je, v' smertnih grehìh lesi. Saftonj o zhlovek! se trudish nadleshno vest potolashiti, rastojn pojozhiga petelina saklati, soperniga zherva umoriti, glasezhi svon, ki te vedno is spanja budi, vstaviti, saftonj je vest tvoj trud, vse tvoje persadevanje. Petelin bo pel, zherv bo grisel, in svon se bo glasil. „Strafni hrup je vselej v njegovih ufhesih, pravi Job, in kader je mir, ga na tihim

nadleshje.“ Job. 15 21. Sato je buda vest podobna uri, ki nikoli ne pozhiva, ampak ki jo vedno koleshzhiki premikvajo. Grehi, grehi o zblovek! so tisti svinzheni tehtniki (gvihti), ki koleshzhikam tvojiga ferza, to je dushi pokoja ne dajo. O frezhni nepokoj gresluika! morebiti je ravno ta nepokoj sazhetik praviga pokoja, in nebeshkiga miru! Zhlovek enkrat vsaj se osri na uro svoje dushe! Kako je? Koliko si she dobriga storil? kaj ti pravi tvoja vest? Zhlovek! zhe hezhesh odgovor na to dobiti, nikar se po sveti ne oseraj, sakaj svet je v temoti; poglej v' svoje ferze, tu luzh gori, ki jo je Bog sam pershgat, jutrena svesda isvelizhanja!

Pojedi; pojdi va - se, vprashaj svojo vest, in ona ti bo pravi odgovor dalo.

O kristjani! poslufhajmo v'selej svojo vest; sakaj ona je glas boshji! Kdor je temu glasu svest, bo tud Bogu svest, ker vest ga bo tudi per nar majnflih greslnih prestopih opominjevala. Kdor svojo vest poslufha, tisti bo sam sebe sposnal.

Pa vest sama she ni edeni glas, po kterim Gospod k nam govori. On ima she veliko drusih potov k nashimu ferzu, she veliko drusih perpomozhkov, po kterih nas k sposnanju perpelje. Gospod govori k nam po sv. evangeliu, ki ga od prishniz poslufhamo, in v bukvah beremo; govori k nam po mnogoterih pergodbah, ki se na sveti pergode; govori k nam v terplenji, v' kterim svoj dusni stan premishlujemo; govori tudi s guadopoluimi nagibi, ki v' nashim ferzi novo luzh pershgo. O kako veliko je boshje usmiljenje do greslnikov! O koliko jih je she samo boshja beseda, ki so jo poslufhali, v nove ljudi spreobernila

Neka neframna greslniza v Antiohii, Pelagija s imenam, je shla nezhimerno napravljena v' zerkév, ne de bi se pobolshhala, ampak de bi druge k svoji meseni ljubesni preslepila. Ravno je shkof Non pridigal od smerti, sodbe, in vezhnosti, in

gréšhniza se mózhi boshje besede ni mogla vbranteti; bila je omezhena, gre sama v se, tozhi folse, si vershe svetimu skofu k nogam, se podvershe ojftri pokori, po kateri velika svetniza postane. O sveta Pelagija! Kaj te je k sposnanju, in k pokori perpeljaló? Boshja beseda, kaj ne?

„Sakaj shiva je beseda boshja, in miozhua, in ojftréjshi, ko na obe strani reshejozhi mezh, in presune, de dušho in duh, museg in kosti lozhi, in je sodnik misel, in namenov v ferzu.“ Hebr. 4 12.

Ko je sv. Jakob od Markia na Milanškim od Magdaleninih sòls pridigval, je 36 nar neframnišhìh shenfk svoje pohotno in gerdo shivljenje sapustilo. — O zhlovek! zhe hozhesh sam v se iti, poslušhaj boshjo besedo, pa ne poslušhaj je le s unajnimi ušhesmi, ampak tudi s' ušhesmi duha; poslušhaj, ne le kar boshji flushabnik s-nad prišhnize govori, ampak tudi kar notranji uzhenik, sveti duh tvojimu ferzu govori, in bosh sam sebe sposnal.

Ignazi Lojoljski je na rani bolehoval, ki jo je bil na vojski dobil. De bi mu prevezh dolgzhaf ne bilo, je bukev profil; in dali so mu shivljenje Jesufa, in svetnikov. To branje ga je spodbodlo, de je sazhel sam sebe premishljevati. Ignazi je sposnal, de svetniki so veliko vezhi vojskhaki, kakor nar terdnejshi soldatje; gnada boshja mu je serze sbudila in ogrela, sazhel je po nauku Jesufa Kristufa shiveti, in se sa nebeshko kraljestvo vojskovati; in glejte! zerkev ga zhaſti sdej in ga med nar vezhi svojih svetnikov shteje. Kako je pershel Ignazi k sposnanju, in pokori? Ker je duhovne bukve bral! Kaj so svetniki storili, naj premisli vsak, in potem naj upraſha sam sebe, — kaj pa jest storim

Tako premishljevanje zhloveka k sposnanju, in poboljšhanju shivljenja perpelje.

Margareta Kortonska je s nekim mladenzhem 9 let v meseni in pregrešni ljubesni shivela. In ta mladenzh je bil enkrat na poti, ko se je ravno k nji namenil, od tolovaja ubit. Imel je svojiga svestiga pefa per sebi, kateri je tri dni per mertvemu truplu svojiga nefrezhniga gospoda ostal. Tretji dan pertezhe s shaloftnim zvilenjem in tulenjem k Margareti, jo prime sa obleko, kakor bi jo hotel opomniti, dnaj sa njim gre. Margareta si misli, de se je moglo kej posebniga pergoditi, gre sa pfam, in kushe jo perpelje na tisti kraj, kjer je nje ljubzhik, to je nje sapeljiviz mertev leshal she fkorej napol od zhervov sneden. Grosa, stud, in strah jo spreleti, ko mertviga mladenzha sagleda, s katerim je 9 let rasujsdano shivela. Kje je tvoja dusha? savpije, pa ne dobi nize odgo ora, bila je she od vezhniga fodnika obsojena. In glejte ravno ta nefrezhna pergodba je dala Margareti perloshnost in nagib, de je v se fhla in lastno svojo dusho otela. In koliko drusih tazih sgledov je she, po katerih so se posvetnjaki prestrafhili, in se poboljfhali. S dobrotami in nadlogami, s veselimi in shaloftnimi pergodki modri in usmiljeni Bog ljudi obifhe — in jih na pot poboljshanja vabi in klizhe. —

2.

Vender vfi perpomozhki, ki nam jih mili Bog da v poboljshanje, malo ali zelo nizh nesdajo, zhe zhlovek famiga febe ne sposnava in svojiga shivljenja ne premishljuje. Sahtonj poslusha pridige, sahtonj bere duhovne in poboshne bukve, sahtonj so vfi boshji nagibi in opominji vesti, zhe zhlovek fam vse ne gre, in zhe to, kar je flifhal, ali bral, na-se ne oberne, zhe se po vesti, in fv. evangelji ne sprafhuje. Sato je k sposnanju famiga febe fkerbno, vsakdanje sprafhevanje potrebno. K takim

spraševanju naš še v stari saveši modri Sirah opominja rekoč: „Moj sin, sprašuj svojo dušo v' svojim shviljenji!“ Sir. 37. 30. K temu naš tudi sv. apóst. Pavl opominja: Skusite se, ali ste v' veri: prevdarite se sami.“ 2. Kor. 13. 5 Pa oh ljudje se le v posvetnih rezeh sprašujejo, in prevdarjajo, kako bi kaj vezh bogastva samogli vkup spraviti, kako bi se bolj mehkotno shiveti dalo, kako bi si svoje posemeljske dni oflajshali; samo svojo vest sprašhati, in svoj dušni stan preiskati, k temu nimajo veselja, ne zhasa! Sato joka prerok Jeremija sdihujozh: „Vsa deshela je popolnoma konzhana, ker nikogar ni, de bi si k serzu vsel.“ Jerem. 12. 11.

Veliko bolj sferben sa svoje svelizhanje je bil kralj David, „moj greh, pravi on, je vedno pred mojimi ozhmi!“ Pf. 50 5. „Jest sim po nozhi v' svojim serzu mislil, in premishljeval in sam sebe ispraševal“ Pf. 76. 7. Ravno to bi mögli vsak vezher storiti. Skerben gospodar prerajta, preden gre spat, perhodke in potroshke vfaziga dneva; in mi bi na svojo dušo ne porajtali, kako pred Bogam sfoji?

Morebiti je danes sadnji dan, ki s mo ga preshiveli, in sadnja nozh, ki jo sazhnemo, in zhe se ne bomo danes she presodili, naš bo Bog sodil; in zhe danes svojih grehov ne obshalujemo, morebiti she juter ne bomo vezh zhasa imeli, de bi sami v se shli, obshalovali, in pokora storili. Oh Kristjan prevdari, in premisli, koliko jih, bres de bi na to mislili, nanaglana umerje; kolikshna predersnost je to, de kristjanov vezhi del spat gre bres de bi svojo vest sprašhali, kaj pomolili, ali saj kako sveto misel, kak poboshen sdihlej k Bogu poslali. O prosim vas, per svelizhanji vašnih dušh vas prosim, sprašujte svojo vest vsak vezher! Kdor vsaki dan svojo vest sprašha, temu je sko-

rej nemogozhe, de bi v grehu dolgo zhafa shivel, sakaj vest, ki jo v fakh dan sbudi, ga bo kmalo k pokori perpeljala.

Kaj de pa tudi v fakh dan fko sprashevanje vesti nizh ne pomaga, zhe se zhlovek le poverbama, le po navadi sprashta, bres de bi refnizhno voljo imel, sam sebe, in fvoje pregrehe prov sposnati. To she ni sadosti, de se zhlovek le zhes unanje djanja sprashta, ampak mora posebno preiskati, kateri je njegov nar ljubshi greh, mora preiskati snotranje nagnenja in nagibe svojiga serza, s kterih vezhidel nahshi grehi isvirajo. Kakorhitro zhlovek sposna isvirke, is kterih greh pride, si mora persadevati jih tako rekozh samafbiti, de se pozhasi greha odvadi.

Grehi, k fo v djanji dopernesheni, imajo v serzi svoj sazhetik, kakor nam pové sam Jesus, ki pravi: »is serza pridejo hude misli, vbijanja, pre fshetva, loternije, tatvine, krive prizhevanja, pre klinovanja.« Mat. 15. 19.

Kdor tedej svojiga serza ne varje, kdor hudobnih misel, in shelja v sebi nesatera, tud v sunanjim djanju grehov prost ni.

Ni pa she sadosti samo premisliti: Kaj sim danes budiga storil, ampak mi se moramo tudi poprashati, kaj sim danes dobriga samudil. Kdor ima perloshnost dobro storiti, in ne stori, mu je v' greh. She ajdovfki cefar Tit po imeni se je v faki vezher poprashal, ali je zhes dan kej dobriga storil, ali ne, in zhe se ni vedil obeniga dobriga dela spomniti, je shalafstno rekel: »Perjatli? danafhni dan sim sgubil!« Ref sgubljen je dan, zhe ni f pridnim delam in dobrimi djanji dokonzhan! O koliko dobriga se samore v enim dnevi storiti, zhe se prav' oberne! Dan pa se prav, in po volji bostuji oberne, zhe pred v fkim drugim v fakh fvoje dolshnosti nataujko dopolni, sakaj permerjene opr-

vila je Bog vsazimu naloshil, torej bi bilo lih narobe, ko bi mati tako hotla shiveti, kakor nuna, rokodelz tako, kakor minih; kaj taziga je zhes voljo bosbjo, sato ker je nasprotno dolshnostim svojiga stanú. Dan dobro oberniti, se pravi nadalej, duhovne in telefne dela milosti, dela kerfhanske ljubeshni dopernafhati; postavim, ubogim od svojiga kej podeliti, bolnike obifkati, in jim postrezhi, shalostne toloshiti, nevedne v kerfhanskim nauki, in v sv. veri poduzhiti, grefhnike k pokori opominjati in tako dalej. Na take dela ljubeshni bo Bog na sodnji dan posebno gledal, in bo milostljiv tistim, ki so svojimu blishnjimu milost in usmiljenje skasali, kakor naf preprizha sv. Jakob, ki pravi: »Taiti bo sodbo bres usmiljenja imel, kteri ni usmiljenja fkasal; usmiljenje pak stri lohkefshi sodbo.» Jak. 2 15. Bres ljubeshni pak, ktera je shivljenje nafhe dufhe, nam ne bo she tako poboshno shivljenje nizh pomagalo, kakor naf uzhi sv. Pavl, rekozh: Ko bi vse jesike ljudi in angeljzov govoril, ljubeshni pak bi ne imel, bi bil le donézhi bron ali glasezhi svónek; in ko bi snal prerokvati, in ko bi vse fkrivnosti vedil, in ko bi vse sposnanje in vfo vero imel, tako, de bi gore prevstavljal, ljubeshni pak bi ne imel, bi nizh ne bil; in ko bi vse svoje premoshenje ubogim rasdelil, in ko bi si svoje truplo foshgati dal, ljubeshni pak bi ne imel, bi mi vse nizh ne pomagalo » 1. Kor. 13. 1, 2, 3.

Dobro delati se tudi pravi: savoljo Boga kej terpeti; famiga sebe krotiti, premagovati, to je, se satajiti. Jesus pravi: »Ako kdo hozhe sa meno j priti, naj sataji famiga sebe.» Luk 9. 23.

»Tisti pa, ki so Kristusovi, so svoje meso kishali s grehi in sheljami vred.» Gal. 5 24. Postavim, ko bi bil rasshaljen, te nagnenje k jesi in ferdu fili; zhe pa ne storish, v kar te togota nagiba, zhe flabiga ne vojshish, in ne govorish,

zhe miren in krotak^o ostanefh, takrat si famiga febe satajil. Ker smo v^osi grefhniki, moramo tudi v^osi spokorniki biti. Kristuf nam pravi, de bres pokore nobedin svelizhan ne bo." Zhe se ne bote spokorili, bote v^osi pogubljeni." Luk. 13. 3. In sv. apost. Pavl sam od febe tako govori: »Tarem svoje telo, in ga v fushnost filim." 1. Kor. 9. 27.

Ne dan tedej ne sine minuti, bres de bi se v eni, ali drugi rezhi kaj ne premagali, in Bogu darú svojiga satajenja ne perneli. Mi Kristjani, ali she bodimo vfaziga, ali niskiga stanú, ne smemo po mehkim, sloshnim shivljenji hrepeneti, in ne pred v^osim beshati, kar nam je teshavniga in soperniga. Oh tako mehko, in lahkotno shivljenje bi ne bilo shivljenje spokornikov, ampak mehkushnih pofvetnjakov.

Tako je shivil neki mosh, od kteriga sv. Franzhifk Kfaver spomni. Ta mosh je bil grosno bogat, in sraven tudi dobriga ferza, je rad ubogejme dajal, je bil pofhten, brumin, s eno besedo poboshen, bogabojezh mosh. Samo eno je sovra-shil, namrezh, de bi bil famiga febe satajil, de bi si bil tej; ali uni rezhi kaj pertergal, svojimu mehkimu shivljenju kej odrekil, raji bi bil polovizo svojiga p^oemoshenja ubogejme dal, kakor svojimu mehкотnimu shivljenju flovo dal. Pa sv. Franzhifk Kfaver, ki je dobro vedil, de se po tazim shivljenji ne pride v nebefa, je mosha tako dolgo nagovarjal, in mezhil, de ga je navadil, famiga febe satajevati, o^ostrej^oshi shiveti, in si tako nebo pershiveti. O de bi pazh ta sgled danafhnje kristjane spodbodil, de bi ne hrepeneli tako po vefeljizah in strupenih fiodkoftil zhasniga shivljenja, ki v pogubljenje peljejo.

Per sprafhevanji vesti je tudi treba preifkati, is kakfhniga namena in nagiba smo storili kej dobriga. Oh kolikokrat si mislimo, de smo kej do-

briga storili, kar vender pred Bogam nima ne zene, ne saflushenja, ker morde tega nisimo savolji Boga, is ljubezni do Boga, k zhafti boshji, in po volji boshji storili, ampak is natorniga nagnjenja is navade, ali pa she is prevsetnosti, in hvatloshelnosti, de bi ljudem dopadli, ali pa is kakshniga drusiga she slabshiga namena. O zhloveshko ferze! Koliko svijazh imash, de hudobije sakrivash! — ali bodo pa take hudobne svijazhe tudi pred Bogam sakrite ostale? — Gorje nam — snane so mu — in po njih naf bo fodil! O prelubesnjivi! koliko jih bo na fodnji dan, ki si bodo mislili, de imajo prav veliko dobrih del; pa gospod, ki ferza preiskuje, jih bo previshal, de nimajo nizh dobriga. O kako oframotena bo taka nefrezhna dusha per fodbi stala, ki v shivljenji od posvetnosti oflepljena misli, de ima dovelj dobrih del, in ki jo bo vender ojstri fodnik svergel!

O kristjani! zhe hozhemo is sprashevanja svoje vesti, kaj prida imeti, bodimo odkritoserzhni sami do sebe; de se nam ne bodo enkrat — preposno ozhi odperle, de ne bome she le na fodni dan, she le pred ojstrim fodnikom sposnali, kako pomajnkljivo je bilo tisto dobro, kar smo storili, kako rasdeljeno smo imeli vedno svoje ferze me Bogam in svetam, med boshjo, in lastno ljubesnijo, med nebam in semljo. O kako malo ljudi je, ki bi bili odkritoserzhni proti blishnjimu; pa she majn jih je, de bi bili odkritoserzhni sami do sebe. Tudi nekterim danashnjiga zhafa, ki se poboshne fhtejejo, bi samogel Jesus, kakor nekdej svojim uzhenzam rezhi: „Ne veste, kaziga duha otrozi de ste.“ Luk. 9. 55. Prerok Jeremija pravi: „Vsih ferze je hudobno, in nesapopadljivo: kdo ga bo sposnal? Jest gospod preishem ferze, govori sv. Duh, in storim slednjimu po njegovim djanji.“ Jerem. 17. 9. 10.

Klzhimo torej per sprashevanji svoje vesti vkfelej k Bogu s prerokam Davidam rekozh: »Ti O gospod rasfvetlilh moje svetilo: moj Bog! rasfvetli mojo temo! Pf. 17. 29. Kdo sposna pregrebe? ozhisti me od fkrivnih grehov, in obvárui svojiga hlapza pred tujimi grehi. Pf. 18. 13.

Tako ljubi poslušavzi! tako gresnik, gresnik! mora biti sprashevanje tvoje vesti, zhe se hozhefih prav sposnati, in svojih grehov zhisto obtošiti. Naj ti tedej ne bo sadosti, se le po verhu, hitro, in po vezhim sprashati, ampak preifli vse svoje shivljenje, in vse fkrivne nagibe svojiga ferza. Tako sprashevanje ti bo odperlo in rasodelo rane tvojiga ferza, in te nagnilo, de bofih per svojim nebeskim vsigamagozhnim sdravniku per milim Jesufu pomozhi sdravja iskal, in jo gotovo tudi najdel.

Amen.

II.

Koliko najemnikov v' hihi mojiga ozheta ima obilno kruha, jeft pak tukej od lakote konez jemljem! Luk. 15. 17.

Grosno koriftna, in posebno poftnimu zhafu permerjena poboshnost ali andoht je obifkanje in premifhljevanje fvetiga krisheviga pota. Obifkanje fvetiga krisheviga pota ima fvoj sazhetik od tiftiga verniga zhafo kerfhanftva, ko je v fako leto veliko jeser (tavshent) od ljubesni do fvojiga isvelizharja Jesufa ushganih kristjanov s nar dalnjih krajev fвета, sveto deshelo, kjer je Kristuf shivel, terpel in umerl, obifkalo. Tje fo popotvali veliki grefhniki, ali islastniga nagiba, ali pa po povelji zerkve, de bi sveto semljo f fvojimi folsami rofili, na ktero se je prezartana kri Jesufa Kristufa zedila. — O kako je bilo vfaziga kristjana ferze gianjeno in omezheno, ko je jel po ftermi poti na Kalvarjo iti, in sam per sebi premifhljevati: tukej je pred vezh fto leti moj Gospod in Bog hodil, tukej je moj isvelizhar teshik krish na fvojih nedolshnih ramach nefil; ta semlja je njegovo drago kri pila, na teh kamnja pezhinah je f teshkim krishem vezhkrat padel; tukej, na tem hribi je bil na krish perbit, tu je in v velizih bolezhinah svojo dufho nebeshkimu ozhetu isrozhil, in sa moj greh, sa mojo preveliko hudobijo kervavo smert ftoril. Oh per takim premifhljevanji, kteriga romarja ferze se ni od shalosti tajalo, in kteriga ozhi nifo bile f folsami oblite! In saref perpoveduje sv. Franzhifhk Sales, de jih je vezh od prevelike shalosti in britkofiti na tem fvetim kraji pomerlo. O frezhna smert tazih romarjev!

Tiftim pa, kterim ni bilo mogozhe v Jerufalem iti, in tifte fвете kraje obifkati, po kterih je nafh isve-

lizhar teshik krish nefil, in teshavno pot shel, dovolijo rimski papeshi ravno tiste odpustke, kakor romarjem v Jerusalem, zhe v nashih zerkvah krishev pot obifhejo, molijo, in premifhlujejo: kako de se je namrezh nash isvelizhar nedolshen, in svét sam na febi, sa naf gresfnike daroval; in na to visho je tudi njegov krishev pot podoba o tistiga pota pokore, po kateri mora gresfnik iti, zhe se hozhe s Bogam spraviti. — Pervi nastop ali shtazjon je: „Jesuf je k smerti ob'ojen.“ Uzhi se is tega o gresfnik! kako morash ti sam febe k pokori obfoditi. To se pa sgodi s odkritoserzhnim sprashevanjem svoje vesti, ktera ti nasnani, de si gresfnik, in de si kasni vredin. Drugi nastop je: Jesuf usame krish na svoje rame: O kolikshna tesha je leshala na nedolshnim Jesufu! glej s tem krishem je nefil Jesuf vse hudobije zeliga vesolniga sveta. In ravno pregrehe, in hudobije sveta so Jesufa bolj shgale in bolele, ko vse terpinzhenje trupla. Ravno tako shalost mora tudi gresfnika navdati, svoje nerodno in pregresfno shivljenje sposnavshiga, serzhno grevengo mora on obuditi zhes svoje pregreho in hudobije, in to je njegov drugi nastop na poti krisha, in pokore. In per tim shtazjonu ali nastopu sagledamo danes sgubljeniga fina: koliko najemnikov, shaluje on, v' hifhi mojiga ozheta ima obilno kruha, jest pak tukej o lakote konez jemljem! — S temi besedami sgubljen fin ni le svoje sadolshenje sposnal, ampak je tudi shalost obzhutil, ko je previdil, kolika nadloga ga tare, ker se je od svojiga ozheta lozhil. Sgubljen fin je mordé takole sam per febi premifhlujeval in sdihoval: Jest nefrezhna firota, odlozhen fim od svojiga drasiga ozheta, od bratov in sester, odlozhen od svestih perjatljjev, od ljube domovine, in omagujem tukej, in nobeniga ni, de bi s mano usmiljenje imel. Tele negnjusne shivali so moja drushba, ki me vedno na moje grehe opomnja. Jest nefrezhen! kaj fim storil!

O moj preljubesnjivi ozha! ki sim vaf tako slo rashalil, kje ste? O de bi vaf pazh samogel she enkrat viditi, in s vami govoriti, in vaf odpushenja profiti, de bi vaf pazh samogel tudi sprofiti, me she enkrat ne sa fina, sakaj tega imena nifim vezh vredin, ampak sa nar manjshiga hlapza gor vseti, de bi faj tukej od lakoti ne poginil. Glejte tukej, preljubesnivi! sjubljeniga fina fkefaniga in sgrevaniga. In tako grevengo bi mogel vlak greshnik obzhutiti, ki hozhe odpushenje svojih grehov sadobiti, sakaj bres grevenge ni odpushenja. S grevengo pa samorejo tudi nar vezhi grehi odpusheni biti. Kako se grevenga dofeshe, in kakshna mora biti, bomo danes premishljevali.

1.

Zhe hozhesh o zhlovek! pravo grevengo dofeszhi, dobro premisli, kaj de je greh, koliko dobrot ti odvsame, in v kolike nadloge te pahne. Kakshno veliko hudo je greh, tega mi v tem shivljenji nikoli ne bomo popolnoma sposnali, sato ker nismo vstan sapopasti, kdo je Bog, kteriga shalimo, in kdo je zhlovek, ki se podstopi, njega shaliti. Sam Jesuf Kristuf Bog in zhlovek je prav sposnal, in obzhutil, kaj de je greh; in to obzhutenje je storilo, de je savolj greha na oljski gori kervavi pot potil.

Kaj je tedej greh? – Greh je sanizhevanje boshje, rasshalenje nar vikshiga Gospoda. Mi se nismo fami naredili, ampak Bog naf je is nizh vstvaril; ali se tedej ne spodobi, de stvar svojimu stvarniku flushi, hlapez svojimu Gospodu? In kaj smo mi drusiga, kakor hlapzi nar vishiga Gospoda, podloshni nar vezhiga kralja? Kolika hudobija je to, le pomislite, zhe hlapez zhes voljo svojiga Gospoda ravna, in mu pokorshino odrezhe! Ali ne saflushi savolj tega kasnovan ali strasan biti? Kolika hudobija je, zhe podloshen hozhe svojiga kralja umoriti, ali nesaflushi taki

hudobnesh smerti? — In vse to grešnik stori. Grešnik je nepokorin hlapez, kateri svojimu Gospodu pravi: „Jest ne bom flushil.“ Jerem. 2. 20.

Vse, kar je Bog vstvaril, je njemu pokorno, svesde, solnze, mesez, drevesa, seliša, in sverine vseh plemen; — sami zhlovek se svojimu stvarniku vstavlja, nozhe sposnati svojiga Gospoda, mu nozhe flushiti! Glej grešnik! kako si Bogu nehvaleshen! Sa nekej prasne zhafti, ktera ko dim sgiue, sa nekej ofudniga, shivinskiga veselja, ki se ga morash sam pred seboj framovati, ti je vezh mar, ko pa sa zhaft svojiga Gospoda, ko sa prijasnost boshjo, ko sa isvelizhanje svoje dushe! O kolika nehvaleshnost, koliko rasshaljenje vezhniga Boga! Sveta Magdalena od Pazi zlo ni mogla sapopasti, kako de bi zhlovek smertin greh storiti mogil; in nekteri svetniki so se na zelim shivoti trefli, in so trepetali, zhe so le od smertniga greha govoriti flifhali.

Rasshaljenje je pa tolko vezhi, kolikor vezhi je ljubestin tistiga, kateri se shali. Le pomisli o zhlovek! koliko dobriga ti je she Bog skasal! Kje je ozha na svetu, de bi svoje otroke tako preferzhno ljubil, kakor Bog nas ljubi! Glej, o zhlovek! Bog te je is nizh vstvaril, ti je neumerjuzho dusho dal, de ti njega sposnal, molil, in ljubil. Vse, kar vidish na nebu in na semlji, je Bog savolj tebe vstvaril. Solnze, de ti sije po-dnevi, mesez de ti sveti po-nozhi, semljo, de ti sad rodi v shivesh, in vse shivali je tvoji pokorfhini podvergel. She vezh, angeljam zlo je sapovedal, de te imajo varovati, de se ti kej shaliga ne pergodi. Tudi svojiga ediniga sina Jesufa ti je na semljo poflal, de te je od vezhniga pogubljenja odrefhil. O grešnik! sposnaj ljubestin boshjo! Bog sam pride na semljo, in je tvoj brat, ja zlo is ljubestni do tebe terpi, kervavi pot poti, in umerje sate! Glej, kako teshko Jesus terdi krish is ljubestni do tebe na goro Kalvarjo nefe; kaj drusiga nefe na svo-

jih ramah, kakor tvoje grehe! On terpí bolezhine, ki bi jih ti mogel terpeti. Lej Jerusalemske shene so se jokale, ko so Jesufa toliko terpeti vidile: Ali Jesuf se proti njim oberne, in jim rezhe: „Hzhere Jerusalemske, nikar ne jokajte zhes mene, ampak jokajte fame zhes sebe, in zhes svoje otroke.“ Luk. 23. 28.

Sami zhes sebe se imamo tedej jokati, in zhes svoje grehe; sakaj ravno nashli grehi so Kriftusa isdali, prodali, bizhali (gajshlali), ga krishali in umorili, in kdor koli greh ponavlja, „sopet fina boshjiga sam febi krisha, in saframuje.“ Heb. 6. 6.

Od Japanesarjev se perpoveduje, de ko so jim kerfhanfki misijonarji sv. evangelji osnanvali, in jih uzhili, kako je Bog is ljubeshni do naf zhlovek postal, in na krishu umerl, sazhudeni in veseli so savpili: O kako dober, in ljubeshnjiv je Bog kristjanov! In ko so slifhali, de imamo tudi sapoved, ktera sapoveduje Boga ljubiti, so se savseli in djali, kako sapoved? ali je li potreba sapovedati tistiga ljubiti, kateri naf tako slo ljubi? ali ni nar vezhi frezha njega ljubiti, in nar vezh nefrezha, njega ne ljubiti? Ko so pa slifhali, de so she zlo taki kristjani, ki ne le ne ljubijo Boga, ampak ga she shalijo, in preklinjajo, so polni nejevolje rekli: O hudobno, in gerdo ljudstvo! Kje vender prebivajo ti nehvaleshni ljudje? — O kristjani! s britkim ferzam moramo sposnati, de po vsi pravizi saflushimo to ozhitanje, ker vémo, de je Jesuf is ljubeshni do naf zhlovek postal, in ga vender shalimo, in ker de si ga ravno vfaki dan savolj nashih hudobij na krish raspetiga vidimo, vender ne jenjamo od greha.

In v refnizi, kje bi samogli k vezhi grevengi obudeni biti, kakor ravno per nogah krishaniga Jesufa? Bog mora sa greh terpeti, Bog mora savolj greha umreti. Kako strafhna hudobija mora vender greh biti! Zhe zhlovek to premifli, in shivo prevdari, in vender she greh na greh naklada, in Jesufovo refhnjo kri s nogami teptá; ali ne saflushi v vezhno

pogubljenje savershen biti?! Se vé de je strafhno zelo vezhnoft neisrezhene muke (martre) terpeti, pa ali ni tudi strafhno in she strafhnejshi, Boga na krish s grehi perbijati, in ga, ko nam she na krishi ljubesnjivo rokó podaja, od sebe pahati. O pekel! pekel! koliko jih je, ki ne vérjejo, de si, dokler se va-nj ne svernejo! In ravno sató, ker ne vérjejo de je pekel, shivé bres strahú v grehah, in svojimu pogubljenju naproti hité. Kjer pa je she véra na vezhne kasni (shtrafinge), tam je she smiram upanje spreobernenja in poboljšhanja.

Ref misel na pekel in vezhnoft je she veliko greshnikov spreobernila; „sakaj strah Gospoda je sazhetik modrofti.“ Pf. 110. 10

Sato je profil kralj David rekozh: „Prebodi f svojim straham moje meso: ker se bojim tvoje sodbe.“ Pf. 118. 120.

Kaj je Simona Zirenejza od sazhetka drusiga persililo, de je Jesufu pomagal krish nesti, kakor ravno strah? Sakaj sv. evangelji pravi: „de so ga permorali, de je njegov krish nefel.“ Mat 27. 32. Pa tak strah se lzhasama v ljubesin spremeni; in marfikeri potim krish s' veseljem nosi, ki se ga je od konza bal in ga le persiljen nosil. Kdor Jesufa sazhe is serza ljubiti, nemore potem nizh vezh bres njega shiveti. To je obzhutil sv. Pavl, sato je rekel: „Kdo naf bo od ljubesni Kristufove lozhil? ali nadloga ali britkost? ali lakota? ali nagota? ali nevarnost? ali preganjanje? ali mezh?“ In kaj samore strafhnejshiga biti, ko sguba Boga, lozhenje od njega na vezhno? Sv. pismo perpoveduje od nekiga moshá, kterimu so bili njegovi bogovi ukradeni. Kokor hitro je to sapisil, je sazhel jokati, in vpiti, in ko so ga vprashali; sakaj de tako slo joka, je odgovoril: moje bogove, katere sim sam naredil so mi prozh vseli, — in me prashate, kaj ti je! Bukve sodn. 18. 24. Ti pa kerfhanfki zhlovek! zhe si se po smertnih grehah od praviga, shi-

viga Boga lozhil, ali ne bofh shaloval, in klizal: Jest sim svojiga Boga sgubil, praviga, shiviga Boga? kam se hozhem podati, kam oberniti? moja dusha nikir pokoja ne najde, svojiga Boga sim sgubil, o velika, o neisrezhena sguba! „O de bi imel sadofti vode v svoji glavi, in de bi moje ozhi bile potoki folsa! de bi jokal nozh in dan savoljo sgu-be svojiga Boga.“ Jerem. 9. 1.

2.

V refnizi prav, in pravizhno je, de svoje grehe v ferzi možno obshalujemo, svoje grehe, ki fo nam nar vezhi dobroto, Bogá odvseli, in nam vezhno nefrezho, pekel perpravili, sato ker smo sh-njimi tiftiga rasshalili, ki je vse ljubeshni vredin; ki naf je is nizh vstvaril, f svojo kervjó odrefhil, in naf f preobilnimi dobrotami obdaroval. Pravizhna je nafha shalost zhes tako veliko hudobijo, zhes tako nefrezho, v katero smo po grehi sabredli; pa ta shalost ne sme bres upanja biti. Tudi Juda Shkarjot je svoj greh obshaloval, pa njegova shalost ni bila Bogú perjetna grevenga, ampak gerda obupna, f katero je, kakor pravi sv. Jeronim, Boga bolj rasshalil, kakor s isdajanjem svojiga boshjiga mojstra Pravi kef ali grevenga mora s upanjem odpu-fhenje fhe tako velizih hudobij, in grehov od Boga sadobiti, fklenjena biti.“ Otrozhezhi moji! pravi sv. Janes, to vam pifhem, de ne grefhite; zhe je pa kdo grefhil, imamo besednika per ozheti, Jesufa Kristufa pravizhniga; on je sprava sa nafhe grehe, in ne le sa nafhe, ampak tudi sa grehe vliga sveta.“ 1. Jan. 2. 1. 2.

Skefan grefhnik na Jesufa veruje in upa, de mu bo po nefkouzhni milofti odpustil in to upanje odpu-fhenja stori, de ga grefhnik sazhe ljubiti. Torej fi misli o grefhnik, in sdihuj, kako bi jest Jesufa

ne ljubil, ki mi po toliko storjenih grehah odpustenje ponuja? kako bi ga ne ljubil, ki je tako dolgo moje pokore zhalal, ki je s he zlo sam kèf v' moje serze poloshil, kteriga zhes svoj greh zhutim.

Ref veliko gresnikov je, kteri v svojim gresnim stanu veliko shalost obzhutijo, tode ne savolj greha, ampak savolj zhasne shkode, savolj framote pred ljudmi, ali pa is strahú pred smertjo, in nefrezhno vezhnostjo, ktera se jim blisha. Sapravljiviz postavim ima shalost, sató ker je premoshenje satratil, in ga sdej berashka paliza zhaka; on se joka, ne sató, ker je Boga shalil, ampak sató, ker je ob vse perfhel, de ga sdej revshina tare. Tam se dekliza joka in sdihuje, ne sató, ker je smertno gresnila, in Boga shalila, sakaj ta greh je she vezh let bres strahú dopernashala, ampak sató, ker je sdej nje greh ozhiten postal, ker je pred svetam ob poshtenje in v framoto perfhla. Gresnik na smertni postelji shaluje in joka, ko spovednik k njemu pride, pa ne zhes gresno shivljenje, ampak sató, ker se smerti boji, ker bo mogel svet, ki ga je ljubil, v kratkim sapustiti, sató ker sdej velike bolezhine terpi, in ker ga s he vezhi na unim sveti zhakajo. —

Oh gresnik tak kèf ne velja nizh, taka grevenga ni Bogu dopadljiva; ker le is natornih nagibov isvira. Ti greh le sató obshalujesh, ker ti shkoduje; na to visho ne ljubish Boga, ampak le samiga sebe, in ravno sató tvoja grevenga Bogu ni prijetna in te tudi ne more svelizhati. Tako grevengo je imel Antijoh na smertni postelji, in je bil od Boga savershen." Ta hudobnik, pravi sv. pisno, je Gospoda profil, in ni od njega milosti prejel." 2. Makab. 9. 13 Na to, kar se od sunej kashe per grevengi, se je malo sanesti, posebno per revnih, in bolnikih. Pokora bolnika je tudi vezhkrat bolna, pravi en zerkveni ozhe. O kako goljufive so solse, in lepe

befede! Nekteri menijo, de imajo grevengo, zhe jo le molijo, ali is bukev berejo; ferze njih pa nizh sato ne vé, kar bres premiflika s shnabli blebeta. Tako se samore fizer fpovednik goljufati, pa ne vfigavedozhi Bog, kateri ferze pregleduje. „Rastergajte svoje ferza, ne pa svoje oblazhila, in spreobernite se k Gospodu, svojimu Bogu; sakaj on je dobrotljiv, in miloftljiv, poterpeshljiv, in veliziga usmiljenja, in rad odjenja od tega, f zhimur tepe.” Joel. 2. 13.

Prava grevenga ne obstoji v sunajnih snamnjih, ampak le v ferzi, ktero greh sovrashi. Tifti prav terka na perfi, pravi sv. Avgufhtin, kdor hudobijo is perf vershe.

Nobedin naj se ne sanese na folse, ki is ozhi tekó, zhe sraven tudi ferze ni savolj greha shaloftno; in nobedin naj tudi ne obupa, zhe ne more savolj fvojih grehov jokati; sakaj tak obzhutik natore ni smerej v nafhi oblasti. Kéf ali grevenga je, kakor mati katolfhka zerkev uzhi, ftud in sovrashtvo greha, je shalofst ferza, shalost dufhe, de je greh delal in Boga rasshalil; ob pravi grevengi se grefhnik framuje svoje nehvaleshnosti Bogu sa tolikanj boshjih dobrot; rad bi vse nestorjeno ftoril, kar je ftorjeniga; rad bi vse dal, ako bi bilo mogoitze, poprejshno nedolshnost spet sadobiti; persadeva fi vfo s graham ftorjeno fhkodo popraviti, in pohujshanje poravnati, in sklene rajshfi vse va fveti sapuftiti, vse terpeti, in tud shivljenje rajshfi sgubiti, kakor boshje sapovedi fhe kedelj prelomiti, in Boga rasshaliti. Sakaj, „kaj pomaga zhloveku, ako vef svet sadobi, svojo dufho pa pogubi?” Mat. 16. 26.

Grevenga mora pa obsezhi vse tvoje grehe, morash savolj vsih shalovati, se sovolj vsih kefati, vse od perviga do sadnjiga sovrashiti in tudi nar manjshiga; sakaj vsak greh je pred ozhmi nar Svetejshiga gnjufoba, vsak greh dufhi fhkoduje. Zhe ravno s majhnim graham nafha dufha ni umorjena, in od

Boga lozhena, vender le bolna postane, in zhe nam ravno majhen greh gnade boshje ne odvsaime, jo vender pomanjsha, in ne bomo mogli pred v nebasa, de bo tudi nar manjshi greh sbrisan. „Refnizhno ti povém, pravi sv. Matevsh evangelist, ne pojdesh od tod, predin sadniga vinarja nasaj ne dash.“ 5. 26.

Nihzhe nafni v stanu sagotoviti, de je ta, ali uni greh majhen pregresnik, dostokrat naf lastna ljubestin slepi in moti; drugazhne so sodbe boshje, in drugazhna je sodba ljudi. „Kdor maliga ne zhi-fla, bo fzhafama padel.“ Sir. 19. 1. „Kdor je svešt v nar manjshim, bo tudi svešt v vezhim, in kdor je v majhnim krivizhen, je tud v vezhim krivizhen.“ Luk. 16, 10. Svetniki so tudi sa nar manjshi greh pokoro delali, in niso nehali, dokler se niso s refnizhno grevengo s Bogam spravili. Vsi grehi tedej nam morajo biti soperni, in v refnizi moramo sheleti, de bi nobeniga tudi nar manjshiga ne bili storili.

Preljubesnivi! tako tedej objokujmo in obshalujmo greh, in vezhkrat ne samo suftmi, ampak is globozhine rezimo in sdihnimo: „Gospod, bodi mi greshniku milostljiv!“ Jesuf, sin Davida, usmili se me! Obudimo vsak dan, preden gremo spat, kesh zhes svoje grehe. O kako nevarna je nozh! morebiti se nozoi sdrav vleshesh, in jutri bosh she mertev. Morebiti de ponozhi nanaglama in nevarno sbolish, in ne bosh vezh ne zhafa ne mozhi imel, se spovedati. Zhe si pa popred svoje grehe obshaloval, pa ne samo is strahú, ampak is prave ljubestni boshje; te samore taka popolnoma grevenga tudi bres spovedi opravizhiti, zhe le shelje imash, kakor hitro ti bo mogozhe, se svojih prepseh mashniku obtoshiti. Tako grevengo je imela Marija Magdalena. „Veliko grehov, pravi sv. Lukesh evangelist je Magdaleni odpushenih, ker je veliko ljubila.“

O frezhna Magdalena! ne savolj tvoje molitve, ne savolj ojftriga pošta, ne savolj satajenja in krotjenja so ti bili tvoji grehi odpufheni, ampak savolj tvoje ljubesni! O koliko premore ljubesin, prava, gorezha ljubesin! Ona sbrishe grehe, odpusti kasni sedajnega in perhodniga shivljenja, odpre umerjozhimu, zhe je ravno velik grefhnik, naenkrat nebefa. To vidimo nad skèfanim na defnizi Jesufa krishanim tolovajem. „Ljubetin pokrije, po befedah sv. apofstelnja Petra, veliko fhtevilo grehov.”

1. 4. 8.

Bres praviga kèfa, bres ljubesni pa ni odpufhenja grehov, tudi zhe se jih fpovemo. Veliko fpovedi je nevrednih is pomanjkanja grevence. Veliko jih bo na fodnji dan reklo: Jesti fim se vender vsako leto fpovedal, in nisim nikoli nizh samolzhal; sakaj mi pa ni bilo odpufheno? Sató bo dobil odgovor, ker si se merslo, in bres notranjiga obzhutenja, bres prave grevence fpovedoval; sató ker si vezh let v ravno tisti hudobni navadi shivel, se ravno tistiga smertniga greha smerej fpovedoval, in ga smerej spet storil, sató ker si per vsaki fpovedi poboljshanje obljudil, pa se nikoli nisi poboljshal; povej sdej fam: sakaj si pogubljen?

Takfhni kèf, takfhna grevenga pa, ktera, kakor je bilo rezhenó, is gole ljubesni do Boga isvira, je velik — nar vezhi dar boshji, sa kteriga ga moramo ponishno in saupno profiti. Bog fam pelje vezhidel zhloveka k pravimu in stanovitnimu spreobernjenju. Novo ferze mu da, de greh studi in sapusti, in Boga ne le savolj njegovih dobrot, ampak nar bolj savolj njega famiga ljubi, in tako je zhlovek spet boshji otrok, in jerb vezhniga shivljenja. Prava popolnoma ljubesni do Boga je krona in sad vsiga, in po velikosti ljubesni je zhlovek Bogu dopadljiv. Bres ljubesni pa ni mogozhe odpufhenja in opravizhenja sadobiti.

„Kdor ne ljubi; ostane v smerti.“ pravi sv. Ap. Janes I. 3. 14. Le s gorezho molitevjo, s terdnim saupanjem se gnada take ljubesni sadobi. Grefhnik, kateri svojo nefrezho in slabost prav sposna in v Boga saupa, sazhne k Bogu is ferza sdihovati, in ga pomozhi profiti. Taziga fkorej zeló ni treba k molitvi perganjati, ali ga moliti uzhiti, njegova revshina in slabost ga fama perganja, in pomozhi boshje profiti uzhi. Dokler pa grefhnik ne moli, se tudi fhe ne sposna, in se ne misli fhe spreoberniti, gnada boshja ga fhe ni sbudila in shive vére fhe nima.

Preljubesnivi v Kristusu sbrani poslušhavzi! tako moramo tedej greh obshalovati, tako se kèfati, zhe shelimo, de nam bo grevenga sad odpu-fhenja rodila, in naf sopet s rasshaljenim Bogam spravila. Vse grehe mora tedej nafha shaloft ob-fezhi, mora s saupanjem, de bomo po nji odpu-fhenje sadobili, fklenjena biti, in pa is gole, zhiste preferzhne ljubesni do Boga, rasshaljene dobrote, isvirati. Le taka grevenga pregregfhni-ga in hudobniga zhloveka, boshjiga sovrashnika, vezhniga pogubljenja vredniga, samore spreoberniti in prenarediti, de je potlej spet boshji otrok in dedizh vezhniga shivljenja. Sa tako grevengo grefh-nik in grefhniza tedej Boga profi, ponishno, pre-ferzhno profi; in vflifhal te bo, dal ti bo duha pokore; dal ti bo skèfano in ponishno ferze, in vshgal bo v dufhi tvoji shar svoje vezhne ljubesni.

Amen.

III.

Vsdignil se bom, in pojdem k svojimu ozhetu. Luk. 15. 18.

Bres tolashbe in pomozhi, vsiga fkefaniga, in v nar vezhi shalost utopljeniga fmo danef tedin premishljevali, sgubljeniga sinu fmo stishali njegovo britko toshbo, vidili njegove grenjke folse — komu smed naf se ni v ferze smilil? Ali danef ga vidimo nekako mirniga, potolasheniga; lej fklenil je, terdno je fklenil se v svojo drago domovino, k ljubimu ozhetu verniti! „Vsdignil se bom, pravi poln saupanja, in pojdem k svojimu ozhetu.“ O hvale vredna misel, o ferzno govorjenje, o lepi fklep! Sakaj to ni kej labkiga, se is poti greha, na pot pokore podati. Treba je tukej notranjiga boja, treba je premagovanja, predin de se smaga dose she in tak fklep stori, ker si spazhena natora in peklenfski fkufhnjaviz vse persadeneta, dufho, ki se k Bogu hozhe verniti, od nje namena odverniti. Tako morebiti je hudoba tudi sgubljeniga fina hotel odverniti od njegoviga naprejvsetja, in ga je postavim takole fkufhal: Kako? k ozhetu se hozhefh verniti? nesvesti! nehvalëshni! hudobni vhajaviz! Kako si bosfh upal pred oblizhje tiftiga stopiti, kteriga si tako strashno rasshalil? Mislish, de te bo sprejel, ker si se proftovoljno od njega lozhil? Ali ti ne bo, ko te sagleda, jesno duri saklenil, in te sapodil rekozh: V frezhi si me sanizheval, in sdej, ker te nadloga tare, pridefh k meni? poberi se spred mene, ne posnam te! Tode fkèfani mlad nizh odgovori fkufhnjavzu: Oh, saref nisim vredin, de bi mi ozha odpustili; ker velika je moja hudobija; pa she vezhi je milost in ljubetin mojiga

ozheta! On ne bo gledal na moje sadolshenje in hudobijo, ampak na moje v shalost utopljeno ferzé; na moje folsé, na moje sdihoвање, na moj terdni fklep, se poboljšhati — in oh, gotovo bo odpuštil fkefanimu, nefrezhnimu otroku. Pa hudizh ga snabiti fhe fkuſha, in mu pravi; zhe te pa ravno ozha fhe v svojo gnado fprejme, ti vender ne bo vezh tako dober, kot popred, te bo terdo imel, in kako boſh ſamogel vſe to preneſti, ki ſi ſhe toliko zhaſa mehkiḡa ſhivljenja navajen? Ali mladenizh mīlo in ferzhno odgovori: Vſe rad preſtojim, de le fhe miloſt ſadobim; naj me smerja, naj me ſtrahuje, naj me tepe, de le ſvoj dolg plazham; ſej bres ſhaloſti in pokore nizh vezh ſhiveti nozhem; zhe me ſhe tako ojſtro ima, ſej drusiga niſim ſaſluſhil, frezhen bom in bogat ſadoſti! de le ozhetovo prijaſnoſt fhe ſadobim. — Pa fkuſhnjaviz fhe ne neha mladenzha motiti, rekozh: Na vſako viſho tedej ſe zheſh verniti mehkozhutni, ſlabotni mladenizh! pomifli ſej dolgo, in teſhavno pot; poglej vender hribe, vode in puſhave, zhes ktere boſh mogel iti, kako lahko ſe permeri, de te kaka divja ſver popade in raſterga! de te tolovaji dobé in vbijejo! Ali bi ne bilo boljšhi, de bi ſhe nekaj zhaſa tukej oſtal? ſej bo lakota odnehala, in potim boſh ſpet lahko veſelo ſhivel; doma pa boſh mogel berſh ko ne v jezho ſapert koperneti in sdihovati in umirati.

Nikar ne hodi naſaj o mladenizh! oſtani tukej, in ne ſapuſti naſhe lepe deſhele, v kateri ſe ti ſhe toliko dobriga obeta. Poberi ſe prezh, ſatan! odgovori mladenizh, terdno ſim ſklenil in perſegel: Vſdignil ſe bom, in pojdem k ſvojimu ozhetu! Dolga, in reſteſhavna je pot; pa ljubedin me ſhene, in ljubedin vſe premaga. Zhe prav na poti umerjem, bom vender v grevengi in ljubedin umerl! She grem, koj grem k ozhetu! in ne ure

se ne bom vezh mudil. Nizh vezh tebi fleparfki svét! ne verjamem, ki si me tako slo ogoljfal in šapeljal! Slovo ti dam o svét! sklenjeno je, ne bom se kefal, rekel sim, „in sim sazhel.“ Pf. 76. 11.

Tukej preljubesnivi poslušhavzi, tukej v sgubljenim mladenzhu imate isgled terdniga fklepa ali naprejvsetja. Doflej je bil globoko v grehah sako-pan, je bil svesan s vervmi hude, pregresne navade; posihmal pa greh sapustí, ferzhno rasterga vervi, ki ga s he na svet veshejo, se odpové greslnimu shivljenju, in sazhne pokoro delati.

Glej, greslnik, greslniza! po isgledi sgubljeniga sina morash fklép storiti, greh sapustiti, se k Bogu nasaj podati, se k njemu spreobniti, is zeliga ferza in v resnizi spreobniti. Glej sgubljeniga sina! f kakó ferzhno grevengo, f kakó terdnim naprejvsetjem sheli v perjasnost svojiga ozheta sopet priti, de se odpove všim stvarem, satare vse posheljenje, de si le milost in gnado ozheta nasaj pridobi.

Sató tudi di o greslnik! nikar ne obupaj, zhe si ravno gresnil; s he se lahko reshish, zhe terdno sklenesh svoje shivljenje poboljšhati, in s sgubljenim sinam govorish: „Vsdignil se bom, in pojdem k svojima ozhetu!“ Luk. 15. 18.

1.

Prava grevenga je vselej s naprejvsetjem poboljšhanja sklenjena. Nobedin ne more v resnizi rezhi: Meni je shal, de sim Boga rasshalil, zhe tudi sraven ne perštavi: Nozhem Boga nizh vezh rasshaliti! Nizh ti ne pomaga jokati, in sdihovati: kaj sim storil! zhe shivljenja ne preobernesh, in ne prashash: kaj hozhem sanaprej storiti? Sv. písmo greslnike takole opominja: „Naj sapusti hudobni svoje pot, in krivizhni svoje misli, naj se k Gospodu verne, in ta se ga bo usmilil, k našimu Bogu,

sakaj per njemu je veliko odpufhenja.“ Jsai. 55. 7. „Versite prezh od sebe vse svoje nesvestobe, f katerimi ste se pregresili, in storite si novo ferze, in noviga duba.“ Ezech. 18. 31.

Bres spreobrnjenja shivljenja, in terdniga naprejvsetja se poboljšhati, Bog grešniku ne more odpustiti. Ah pa kako velika je zhloveshka slabost! Danes ocljubi in jutri she spet v stari greh pade. O zhlovek! kako spremenljiv, in slab si! Sató vidimo per svetim krishovim potu svojiga Gospoda Jesufa Kristufa trikrat pasti, de je sa ponovljenje nashih grehov sadošti storil.

Kdaj preljubesnivi! bomo v refnizi sazheli boljshi shivljenje shiveti, de faj ne bomo vezh smertnih grehov dopernashali? Vse je na gnadi boshji, in pa na dobrim fklepi leshezhe. Dober je nash fklép boljshhati se takrat, zhe je:

1) refnizhen, to je, zhe ni le na jesiki, in na shnablih, ampak zhe is globozhine ferza pride. Oh kolikrat so nashi fklepi le besede, ki jih bres premislika, in bres ferzhniga obzhutenja isgovorimo, prasno obetanje, ki ga le is strahú, in potrebe storimo. Ko je hudoben Pharaon nadloge, in tepenje obzhutil, katero je Mojsef na boshje povelje zhes Egipt poslal, je obljubil, de hozhe Israelze is deshele sputiti; kakor hitro pa nadloge, in stiske odnehajo, je prezej besedo nasaj vsel. Ravno toko došti kristjanov dela. Zhe jih kakshna nefrezha sadene, zhe jih nadloga tepe, is katere jih nihzhe, ko Bog fam, refhiti nemore; takrat se k Gospodu satezhejo, gredó v zerkov, molijo, jokajo, delajo Bogu obljube; komej pa nadloga odjenja, vse to opušté, in na vse obljube posabijo.

Zhe je grešnik na smertni postelji, in pred fa-bo vidi smert, in vezhnost, o f koliko poboshnostjo objema krish, kako pobit in skèsan je per spovedi, obljubi spovedniku vse dobro; zhe pa po boshji po-

mozhi spet osdravi, o kako malo mu je potem mar sa Boga, in svojo duſho. Zhe pride kak navaden greſhnik k ſpovedi, in ſpovednik mu hozhe, de bi ſe njegoviga reſnizhniga poboljšhanja preprizhal, ſa nekej zhaſa odveſo odrezhi, o kako obeta, Boga, in ſvetnike na prizho klizhe, de ſe hozhe poboljšhati, in nikdar vezh ne greſhiti; in potem ko je tako rekozh ſveto odveſo ſpetljal, pade zhes nekeré dni ſpet v ſtari greh.

Oh to je ſklep, to je pokora, de ſe Bogu ſmili! O kriſtjani! bodimo bolj reſnizhni ſ svojim Bogam, nikar mu ne lagajmo, njemu, ki naſhe ferza pregleduje.

Sej vemo, kaj ſe je Ananiju in Safiri ſgodilo, de ſta na enkrat mertva na ſemljo padla, ker ſta ſe ſv. Duhu ſlagala, Ap. dj. 5.

O reſnizhnoſt ferza! kje naj te iſhem? kje te najdem na ſveti? med brumnimi? ſkorej ſhe per teh ne! le kaſhejo ſe tako, v reſnizi pa niſo brumni. Se perpoveduje, de je nekdo, ki je imel velike ſhelje Bogu prav ſluſhiti, ponavedama podobſhino (pild) v roke dobil, na kateri je bil naſh iſvelizhar Jeſuf Kriſtuſ namalan, ki je ſvoje ljubeno, prebodeno ferze v levi roki derſhal, ſ deſno pa perjasno na ferze kaſal. Pod podobſhino ſo bile pa tele beſede ſv. piſma ſapiſane: „Je li tvoje ferze tako ravnó proti meni, koker moje proti tebi?“ 4. Kralj. 10. 15. To vpraſhanje je tiſtiga zhloveka tako ginilo, de je poſihmal ſvoje ferze tako rekozh vezhkrat v' roko vſel, in ga ſ Jeſufvim ferzam permerjal, in ſam ſebe vedno praſhal: Sim li jeſt proti Jeſufu tako ravin in reſnizhen, koker Jeſuf proti meni?

To premiſhljevanje ga je tako omezhilo, de je od gorke ljubeno do Jeſufa vſhgan, ſolſe tozhil, in rekel: o moj Bog! kako gerdo in ſaframno bi bilo, proti tebi hinavſkimu biti, ker ſi ti

tako dober s menoj, de si zlo svoje serze f fulzo puстил odpreti, de si refnizhnoft svoje ljubezni ozhitno pokasal. O zhlovek! poglej v Jefusovo ferze, zhe je kaj v njem hinavfkiga! Nizh drusiga ni ifkal Jefus, ko tebe; ali ti tudi njega, le njega ifhefh? Sizer ref vvezhkrat pravifh: Jefus! tvoj fim! Jefus, tebi shivim, tebi umerjem! a'i pa tudi vefh, kaj govorifh? Je tvoje govorjenje refnizhno? Ali ni tvoje ferze rasdeljeno?

Ali nimafh shelja svetu, in Bogu flushiti! Ali ne gledafh s enim ozhefam proti nebu; s enim pa na semljo? O fpreglej, in fprafhej se, zhe si odkritoferzhin, zhe si refnizhen v svojim fklepi, zhe si perpravljjen vse sapuštiti, in famo Jefufa ljubiti, in njemu se vřiga darovati. Le refnizhni fklep v svelizhanje perpelje. Dober fklep mora

2) terdin in mozhan biti. Neisrezheno mozhan ima zhlovefhka volja; volja je profta, in nizh je ne samore filiti. She famimu Bogu se samore volja vřtaviti, kaj pa de le v zhlovefhko fhkodo. Sato se je Jefus pertoshil zhes hudobno mefto Jerusalema rekozh: „Jerusalem, Jerusalem, kolikokrat fim hotel vkup spraviti tvoje otroke, koker koklja vkup spravlja svoje piřheta pod perute, in ti nifihotlo?“ Mat. 23. 37.

Koliko mozhan mora fhe le dobra volja imeti, ki jo gnada boshja podpera! Zhe se tudi zeli svet zhes taziga zhloveka vsdigne, zhe mu tudi pekel f svojimi svijazhami nagaja, ga vender ne more nizh od Boga lozhiti, ker terdin je njegov fklep: Bogu hozhem flushiti! Ob vse njegovo premoshenje ga samorefih perpraviti, njegovo dobro ime mu odvseti, tudi njegovo truplo preneufmiljeno terpinzhiti in moriti, famo njegove volje mu nifih v ftanu odvseti. Le miflite na svete muzhenike, (marternike) kako ftanovitni fo bili ob zhafu preganjanja. Oh, kje je ta ftanovitnoft, in mozhan per kristjanih

današnjiga zhasa? Ko bi Bog perpustil, de bi bili mi savolj vére preganjani, de bi mogli svoje premoshenje, in shivljenje savolj Kristusa sgubiti; kaj mislite, koliko bi jih stanovitnih ostalo, zhe bi jih posebna gnada boshja ne podperala? Spreglejmo sami sebe! kako slaba je naša véra, in naša poboshnost! Ena sama shala beseda, kako majhno rasshaljenje, ena sama skufhnjava meša she vso našo zhednost podrè.

Nashe zhednosti dostokrat niso drusiga, kakor lepe roshe, in lepo seleno listje, pod katerim pa nizh sadu skritiga ni.

O kako malo she mi svetnike v svetosti poznemamo! Sizer se f' tem sgovarjamo: de svetniki so vezhi gnade imeli. Pa sv. Avgustin, ki je shivljenje svetnikov premishljeval, je sam k sebi rekel: zhe so ti, in uni samogli, sakaj bi jest ne samogel. De si ravno Bog vsim ljudem enazih gnad ne deli, to je pa vender gotovo, de vsak zhlovek s gnado boshjo, kolikor jo je sadobil, svet samore biti, zhe le hozhe. „Boshja volja je, pravi sv. pismo, de bi vsi ljudje svelizhani bili.“ 1. Tim. 2. 4. In sv. Angela od Foligni terdi, de bi Bog ljudem sedajnega zhasa she vezh gnad kakor svetnikom delil, ko bi ga tako ljubili, kakor so ga svetniki. Pa ljubesin boshja je v nas omersnila, véra oflabela, sato e tako malo svetosti med ljudmi. Je sizer veliko dush, ki imajo dobro voljo, pa malo jih je, de bi imele terdno voljo. So naenkrat omezheni, sklenejo boljsi shiveti, tudi vezhkrat svete sakramente prejmejo, in shive ene leta poboshno. Pa lej! tù pride kak sapeljiviz, se jim perlisuje, jim obeta frezho, in bogastvo, in njih dobra volja se kmalo spreoberne, in spet sazhnejo hudobno shiveti. Po vsi pravizi pravi nek svet mosh: pekel je poln dobre volje; jest bi bil dober, ko bi ne bilo tako teshko, ko bi ne bilo potreba toliko premagovanja; bi bil, pa ne:

hozhem, kdor je pa terdno sklenil: hozhem, tisti bo rastergal s he tako možno verv pregeh, bo sadufhil v sebi hudo nagnjenje, z he se s he toko slo zhes njegovo spazheno natoro vsdiguje, in se bo stanovitno s hudobnim svetam vojskoval.

In to je prava dufhna velikost, z he zhlovek stanovitno svoje hudo nagnjenje premaguje; le taki ljudje so dobre volje, kakor so angelji per Jesufovim rojstvi peli: „Zhaft Bogu na visokosti, in mir na semlji ljudem, ki so dobre (stanovitne) volje.“ Luk. 2. 14. Dober sklep mora tudi biti:

2.

3) Gotov stanovitin in svest. Pred vsim drugim moramo skleniti, svoj nar ljubshigreh popustiti, z he je ta enkrat satert, bomo druge szhafama s he premagali. Kdor vse grehe ob enim isruti hozhe, tega smoshnost bo prenapeta, in ne bo nizh opravil.

De bi saj, pravi zhaftitljivi Tomash Kempzhàn, vsako leto en greh isruli, kmalo bi bili popolnoma. De pa grehe isrujemo, je potreba, de se hudimu nagnjenju vstavljamo, ktero ima v ferzi svoj sazhetik. Ozhistimo torej nar popred svoje ferze, krotimo hude misli in shelje; satirajmo v nas hudobne nagibe, potem se bodo tudi pregreshne djanja pomanjshale. Z he hozhesh postavim navado preklinjati in sapustiti, sadufhi v sebi jeso, kakor hitro jo v sebi zhutish, sapri usta, in ne govori. Hozhesh, de se ne bosh s shertjem in samogoltnastjo pregreshil, sateraj v sebi prevelike shelje do jedi in pijazhe, in si dostikrat s he kej od perpushene jedi, in pijazhe pertergaj. Z he si v sovrashtvi, poishi svojiga sovrashnika, govori sh njim, in bodi mu prijasin in dobrotljiv. Tako bosh svojo spazheno natoro premagal.

Kdor hozhe greh sapuftiti, se mora perloshnosti in nevarnosti greha ogibati, kar mu je nar vezh mozghe. „Kdor nevarnost ljubi, bo tudi v nevarnosti konez vsel,“ pravi sv. Duh Pridg. 3. 27. Saftonj pravish, nozhem nizh vezh nezhistosti delati, zbe prepovedaniga snanja ne popuftish. Ali te ne bo tvoje flabo mefo fpet premagalo? Beshi pred nevarnim fovrashnikam, in le na to visho se bosh premagal in poboljshal? Ali ne sapove Kristuf fam: „Ako te tvoje okó pohujfha, t. j. v greh napeljuje, isderi ga, in versi ga od sebe; in ako te tvoja roka, ali noga pohujfha, odsekaj, in versi jo od sebe.“ Mat. 5. 29. 30 t. j. tudi nar ljubfhi rezh sapufti, ko bi imela tvoja dufha sa to kakfhno fhkodo terpeti. —

Kdor se hozhe v refnizi poboljshati, mora to, kar je hudiga ftoril, po svoji mozhi popraviti. Zhe imafh ptuje blagó, poverni, zhe fi blishnjimu njegovo dobro ime s opravljanjem, in obrekvanjem odvsel, popravi. Zhe fi f svojim blishnjim v fovrashtvi, odpufti mu, in spravi se sh-njim; sakaj Kristuf pravi: „Ako pak ne bote svojim fovrashnikam odpuftili: tudi vam vafh ozha, ki je v nebesih, ne bo odpuftil vafhah pregreh“ Mark. 11. 26. Zhe fi koga pohujfhal, v greh sapeljal, mu nedolshnost odvsel, potrudi se, ga na pravo pot nasaj perpeljati; sakaj njegova dufha bo enkrat is tvojih rok terjana.

Ti fi se morebiti she poboljshal, in ta, ki fi ga ti sapeljal, je fhe smiraj v grehi.

Nikar pred ne miruj, de se tudi on k pokori verne, opomni naj ga, zhe ne fam, faj po drusih, moli sa-nj, pofti se sa-nj, de tudi njega gnada boshja k spreobrnjenju omezhi. Zhe se hozhesh v refnizi poboljshati, se tudi vfih perpomozhkov poslufhi, kateri ti k poboshnihu shivljenju pomagajo; moli rad, poslufhaj boshjo befedo sveftó, imej ftanovitniga fpovednika, fpovej se vezhkrat. Vfe dolshnosti svojiga ftanú na tanjko fpolnuj. Pogofto premifhluj

Jesufovo terpljenje, smert, sodbo in vezhnost. Vezhkrat serzhno voljo ne vezh grehiti ponovi, posebno pa, kader te fkušnjave obishejo. Nikar se ne framuj Kristusa krishaniga pred ljudmi sposnati. O koliko jih strah in grehna framota pred ljudmi od poboljshanja svojiga shivljenja odvrazhuje! Kaj bodo ljudje rekli, zhe na enkrat sazhnem brumno, in bogabojezhe shiveti? Ali me ne bodo neumniga imeli? O nefrezhni, presflepljeni posvetnjak! Ali je li framota Bogú flushiti? Vsak rokodelz si v zhaft shiteje, zhe sv je dela dobro storí; in kristjan bi se pa framoval svojimu Bogú svesto flushiti? Kaj bosh na ljudi porajtal, naj rekó, kar hozhejo, ali bodo ljudje tvoj sodnik? Sv. Martin od Braga pravi: de je to snaminje flabe dushe, zhe si kdo ne upa pametin, poboshin, bogabojezh biti, sató ker se norzi zhes to posmehujejo. „Bogú nam je treba bolj pokornim biti, koker ljudjem.” Ap. dj. 5. 29 In le poglej o kristjan! Jesufa, ki je na krishevím poti svojo mater frezhal; kolika shaloft je njegovo dushe presfunila! Ali se je pa savolj tega vernil, de bi ne bil umerl, in si savolj svoje matere shivljenje obdershal? Ne! on je stanovitin v terpljenji bil, in stanovitin ostal do smerti — krisha!

Vse, vse moramo popustiti savolj nebeshkiga kraljestva! Srezhen tifti, kdor to prav sposná, in kogar gnada boshja nagnje to tudi storiti. Tak naj ber-sh fklep storí, in naj se nikar ne mudi. „Vsdi-gnil se bom, in pojdem k svojimu ozhetu,” je djal sgubljeni sin, in se je prezej na pot podal, in je shéllk ozhetu. „Savl, Savl, sakaj me preganjash?” je saklizal Gospod s nebes In Savl strepeta, ostermi, in rezhe: „Gospod! kaj hozhefh, de storim?” Ap. dj. 9. 6. In je koj storil, kar mu je Jesus sapovedal. „Ne od afhaj se k Gospodu spreoberniti, in ne odkladaj od dneva do dneva.” Sir. 5. 8. O koliko jih je she v pekli savolj odlashanja pokore! Sdej je zhaf gnade, sdej

Bog k tvojimu ferzu govori, sdej ti je sbe mozh storjeno popraviti, sakaj odlashtah? Ali bosh jutri bolj perpravljen, ali bosh jutri sbe gnado spreobernjenja imel. Kaka neumnost, zhe kdo, ki se hozhe po morji podati, perjetni veter samudi, in vihar perzhaka! Bog, ki ti je, zhe obshalujesh, odpushenje obljubil, ti jutri shnjiga dneva ni obljubil. Tvoje leta so foshtete, mera gnade je odmerjena, sató opominja sv. pismo rekozh: »Ishite Gospoda, dokler se najti samore, klizhite ga, dokler je bliso.« Isai 55. 6.

In zhe smo s boshjo pomozhjo delo poboljshanja sazheli, oh bodimo tudi stanovitni, in svesti v svojim fklepi.

Veliko jih sazhne, pa malo dakonzhá. Dober sazhetek sbe ne isvelizha, ampak le dober konez. Sató je bilo v skrivnim rasodenji Smirnishkimu shkofu rezhenó: »B di svest do smerti, in dal ti bom krono shivljenja.« Skr. ras. 2. 10.

O lepa, o draga krona! tebe hozhem iskati; tebe dosezhi, naj vsak rezhe, po tebi se truditi! Kaj so vse lepote, vse velizhastva semlje proti nebeshki kroni?

Vse se raside, svene, in sgine kot dim, samo venez vezhne zhashti se ne bo nikoli pofushil. Prozh od mene o fleparski svet s vsimi svojimi dobrotami, in strupenim veseljem; sadohti dolgo sim ti flushil sa prasin nizh. O de bi mogel nasaj fklizati dni, tedne in leta, ki sim jih v nezhimernosti preshivel, v grehah dopernesel! zhas je, de vstanem, in grem k svojimu ozhetu! Terdin, stanovitin je moj fklep: Sdej le sazhnem! O de bi pazh tudi do konza stanovitin oltal! O Bog ljubesni in usmiljenja! poterdi me v mojim fklepi. Persegel sim, in sklenil, sapovedi tvoje pravize dershati. Pf. 118. 106.

Greshnik! greshniza! zhe tedej v refnizi jokash, ti klizhe veliki shkof sv. Tomash Vilanovshki

v reſnizi pokoro delaſh, ſtopi léſi (ſém), napovej voſtko ſvojimu hudimu nagnjenju, ſapuſti ſvojo nezhiſtoſt, ſapuſti vſe ſvoje pregrehe, ſpravi iſ poti, kar te k hudimu nepeljuje; zhe vſe to ſtorišh, je tvoj ſklep ſveſt.

Ni ga nobeniga drusiga gotoviga ſnamnja, de je tvoje ſerze ſpreobrnjeno, de imaſh pravo reſnizno grevengo ſavolj ſvojih grehov, de jih ſovraſhiſh, in ſi ſareſ v ſvojim ſerzi ſklenil proſtovoljno nikoli vezh ne greſhiti, ni ga pravim drusiga ſnamnja, koker le poboljšhanje tvojiga ſhivljenja. Slezi tedej ſtariga, greſhniga zhloveka, in oblezi noviga zhloveka, zhloveka po Jeſufu Kriſtufu.

Reſnizhin, terdin in ſtanovitin tedej mora naſh ſklep biti, preljubesnjive v Kriſtuſi ſbrane duſhe! zhe ſhelimo ſe v reſnizi poboljšhati in vredin ſad pokore perneſti. Satorej vezhkrat ſdihnimo k milimu Jeſufu rekozh: Uſmiljeni Goſpod, tvojo voljo hozhemo zanaprej ſpolnovati, ſa tabo ſhelimo hodi. Oh podperaj naſ ſ tvojo gnado, ker bres tebe nizh ne ſamoremo; ker bres tebe ſmo revne bresmoſhne ſrote; podperaj naſ, de kar ſmo ſklenili, v djanji dopolnimo, in zeli zhafſvojiga ſhivljenja od tega ſklepa ne odjenjamo; ker dobro vemo, de le, kdor do konza ſtanovitin oſtane, bo iſvelizhan." Mat. 10. 22.

Amen.

IV.

Ozhe! gresnil sim v nebo in pred teboj! Luk. 15. 21.

Dobri sklep s gubljeniga sina ni bil bres prida; kar je sklenil, to je tudi storil. Bres vse samude, se podá na pot, in gre k ozhetu. In komej ga ozha od deljezh priti sagleda, mu tezhe poln usmiljenja naproti, ga objame, in kufhne. Sin pa je shalostno rekel: „Ozhe! gresnil sim v nebo, in pred teboj!” Tukej vidimo veliko ljubesin, in usmiljenje ozheta, in tudi skesano, in ponishno sposnanje sina. Kako dober je ozha! Od deljezh vidi svojiga s gubljeniga, po vender ljubljeniga otroka, o kolikokrat je gotovo shel gledat s objokanimi ozhmi, kdaj de se bo nesvesti sin povernil. In ko ga sagleda, je poln veselja; ni se jesil nad hudobnim nepokorneshem, posabi na vso nehvaleshnost sinú, na vse skerbí in britkoosti, ki jih je po njegovim uhajanji prestal, in ga s ljubesnijo sprejme.

Sin pa si ne upa svojih ozhi vsdigniti; poln framote, kesa, ves podertiga ferza; jokajozh pade k nogam rasshaljeniga ozheta, in sposná svoje sadolshenje. —

Skesanimu gresniku ni nizh bolj lastniga, kot obtoshenje samiga sebe. Koker hitro gresnik svoj dolg sposná, in shalost savolj njega obzhuti, se ne more sdershati svojih grehov tudi se obtoshiti; de bi se njegovo ferze ohladilo, in pokoj sadobilo.

On ne sakriva svoje hudobije, rad framoto preftane, in odkrito sposná, de je gresnil, de je Boga rasshalil. Tako je storil Kralj David. Koker bersh je po preroki Natani k sposnanju svojiga sadolshenja pershel, je preveliko shalost obzhutil in saklizal:

Greshil sim, vse to, kar si rekel, sim jest storil! „Jest, jest sim tisti mosh! ki sim soper Gospoda greshil.“ 2. Kralj. 13. Tako tudi Magdalena. Ko je svoj shalofni stan previdila, vezh nima pokoja, sposná svoje hudobno shivljenje pred zelim svetam, gre v hifho k Jesufu, in se vershe k njegovim nogam, joka, sdihuje, in zhes svoje pregrehe milo toshi.

Ravno tako tudi sv. Avgufhtin, potem ko je is nezhistiga mladenzha s pomozhjo gnade boshje spokornik postal, mu ni bilo sadofti, de je svoje pregrebe pred Bogam, in njegovim namestnikam, mafhnikam sposnal, on je she svoje rasujsdanosti tudi sapifane pustil. Sató smem she enkrat poterditi, de fkefanimu greshnikuni nizh bolj lastniga, ko ozhitno sposnanje njegove hudobije, obtoshenje njegoviga greha, in kaj je to drusiga kot shivi preprizhik — de je spoved potrebna. O koliko hudodelnikov, ki jih je vest pekla, je sho prostovoljno k deshelfki gosposki, in so pov dali, kaj so hudiga storili, in so se s veseljem od sodnika napovedani kasni podvergli. In oh, koliko jih je pa v danafhnjih zhafih, ki se noté v sveti od Kristusa vstanovljeni spovedi obtoshiti, ki se noté zhisto spovedati mafhniku, ki v boshjim imenu na sodnim stoli sedi, ne de bi fkefanimu greshniku pogubljenje napovedal, ampak de bi ga odvesal, in ga s gnado odpuštenja sveselil.

In vender se najdejo taki hudobneshi, kateri spoved v katoljshki zerkvi, to dobrotno sodnishe boshje prasno in nadlesno napravo imenujejo, ktero so, kakor zhenzhajo, she le farji posnejshih zhafov kerfhanstva, ki niso vedli od dolgozhafa kej pozheti, snajdli.

In to preklinovanje svetiga sakramenta je she tako ozhitno postalo, de se nekteri ne bojé, ozhitno od spovedi sanizhljivo govoriti, in jo safme-

hovati, in zeló priprosto s svojim strupenim jesikam v poboshnosti in veri motiti. Torej vam bom danes prasnobo tazih zhenzh bresbognih posvetnjakov pokasal, in vas preprizhal, de je spoved od Boga postavljena, de je potrebna v odpušhanje grehov, in de je neisrezheño koristna zelimu zhloveshtvu. S tem vas upam v veri bolj poterditi, nejeverne nasprotnike pa v framoto perpraviti.

Ti pa boshji isvelizhar Jesus Kristus, ki si isnefkonzhne ljubesni do greshniga sveta svelizhanfko napravo svete spovedi vftanovil in v sakramenti svete pokore sapustil, daj mozh in shivljenje mojim besedam, de sbrane poslufhavze od svetofti, potrebnosti in koristi spovedi preprizham, de njih véro poterdim in njih ferza omezhim; de bodo tebi v zhaft in v svelizhanje svojih duhf s fkefanim duham in s vernim ferzam pred sodni stol tvojiga namestnika hiteli, rekozh: „Ozhe gresnil fim v nebo in pred teboj!”

1.

Zhimu je spoved? pravijo nejeverni modrijani, zhimu mafhniku svoje sadolshenje perpovedovati? Sej Bog ve sa nafho flabost, in on, ki je sgolj ljubesin, nam bo gotovo odpuftil, famo de se poboljshamo. Ref je sizer, de bres poboljshanja ni odpušhenja; sató pravi sv. Gregor: Kdor se is ferza ne spreoberne, nima nizm prida, zhe se prav svojih grehov spové.” Pa poboljshanje famo sa odpušhenje she ni davolj. Ako tudi zhlovek nizm novih dolgov ne dela, savolj tega she stari nifo plazhani. Ravno tako tudi, zhlovek posihmal vezh ne gresni, savolj tega stari grehi she nifo sbrifani. Zhe sdej o gresnik! she toliko dobriga storish, vender she nifi nizm poplazhal sa svoje poprejshnje hudobije, sató ker si dolshan smerej toliko dobriga storiti, kar ti je nar

vezh mogozhe. Kdo bo pa tvoj poprejſhnji dolg plazhal? Kdo bo sa tvoje doperneſhene pregrehe boshji pravizi ſadoſti ſtoril? To ſamore le Jeſuf, Bog in zhlovek ſtoriti; in to je tudi ſtoril, ko je sa naſ na krishi umerl, in ſvoj kervavi dar sa naſhe grehe raſshaljenimu ozhetu doperneſel. Njegovo terpljenje, in njegova ſmert je boshji pravizi ſadoſtila, njegovo neſkonzhno ſafluſhenje je naſh dolg ſbrifalo. Glejte jagne boſhje, glejte ta je, kateri odjemlje grehe ſveta." Jan. 1. 29.

Neſkonzhno ſafluſhenje pa, ki ga je Kriftuſ ſa greſhni ſvet perdobil, je tudi nam dodelil, to gna-do, ki jo je on ſ ſvojo drago kervjo kupil, je tudi nam dal, zhe ſe po vredni prejemi ſv. ſakramentov njegoviga ſafluſhenja vdeleſhimo. Sv. ſakramenti ſo potoki gnade, ki na gori Kalvarii iſvirajo, in kakor dragi kervavi dar vſe deſhele, in zhaſe v vezhno ſhiviljenje napajajo. Delivze ſakramentov je pa Jeſuf Kriftuſ apoſteljne, in njih prave naſlednike ſhkofe, in maſhniko poſtavit. Njim je dal oblaſt kerſhevati ſ vodo in ſ ſvetim Duham, in oprati madeſhe iſvirniga greha.

Ko bi zhlovek po ſvetim kerſti vezh ne greſhil, bi tudi nobene pomozhi vezh ne potreboval v odpuſhenje grehov: zhe tedej zhlovek po ſvetim kerſti ſpet ſvojo nedolſhnoſt ſapravi, in v grehe ſabrede, je uſmiljen iſvelizhar greſhnikam ſhe drugo pomozh ſapuſtil, ſ katero ſe grehov reſhiti ſamorijo. On je ſakrament ſvete pokore poſtavit.

Tiſti dan, ko je bil od ſmert i vſtal, in ſe ſvojim apoſteljnam in uzhenzam perkaſal, jim je rekel: „Kakor je ozhe mene poſlal, tudi jeſt vaſ poſhljem.“ Potlej je va-nje dihnil, in jim rekel: Prejmite ſvetiga duha, kterim bote grehe odpuſtili, tem ſo odpuſhjeni, in kterim jih bote ſaderſhali, tem ſo ſaderſhani. Jan. 20 21 — 23.

S temi besedami je Jezus svojim apostelnam in učenkam dvojno oblast izročil: oblast, grehe odpustiti, in oblast, grehe sadershati, to je, ne odpuščati. Sdej se prafha: Komu so smeli aposteljni in učenzi grehe odpustiti, in komu sadershati? Gotovo Jezusova volja ni bila, da bi bili aposteljni to sveto, in boshjo oblast po svoji volji obrazhali. Sej je Jezus, dokler je po svetu hodil, le skesanim grešnikom grehe odpustil, in nespokornim Farisejem jih pa ni odpustil: Po njegovim izgledi so mogli tudi učenzi ravnati, in le tistim grehe odpustiti, ki so s pravo grevengo, in refnizno pokoro pokasali, da odpufhenje svojih grehov saflushijo. Kako pa so samogli aposteljni, in kako samorejo njih nastopniki vediti, kateri grešnik je skesan in odpufhenja vredin, in kateri je nespokorn, in te gnade nevredin? Po nobeni drugi zeni ne, kaker zhe jim grešnik sam svoje serze odkrije, zhe se svojih grehov odkritoserzhno obtoshi, zhe kakshnost, shtivilo, in okoljshine svojih grehov pové, s eno besedo, zhe se spové. Le po tem posebnim sposnanji svojih grehov, ki se spoved imenuje, samore mafhnik rasfoditi, zhe grešnik odpufhenje, ali sadershanje grehov saflushi. Torej ni sadosti, famo sploh sposnati: „grešhil sim;“ sakaj to pravijo vsi, kateri k spovedi pridejo, zhe tudi nimajo refnizhne volje se poboljšhati. Tudi ni sadosti, famo rezhi: „kesham se, da sim Bogá rasshalil, in terdno sklenem, nizh vezh ne grešhiti;“ sakaj to vsi govore s jesikam, kateri se svojih grehov obtoshijo, bres da bi refnizhni kél v serzi imeli. Grešnik se mora na tanjko svojih grehov obtoshiti, in spovedniku svoje serze, in nagnjenje k tej, ali uni pregrehi popolnoma odkriti, in vsak greh posebej na snanje dati. Bres take posebne spovedi bi mafhnik ne vedil prav rasfoditi, ali je grešnik na poti pokore ali ne; in ako bi tako bilo, bi mogil vse, ki k nje-

mu pridejo, bres raslozlika odvesati, zhimu bi mu bila potem oblast dana, grehe tudi sadershevati, t. j. ne odvesati? Kakor gotovo tedej so aposteljni in uzhenzi in njih nastopniki dvojno oblast od Bogá prejeli, grehe odpuhfati, ali pa sadershati, odvesati, ali pa ne odvesati, ravno tako je tudi njim oblast dana od Bogá, spovedovati. Ter je spoved ravno tako od Bogá postavljena, kakor je tudi mozh grehe odpuhfati boshja.

Kako hudobno je tedej terditi: de je spoved od ljudi snajdena. Kdo nek bi jo bil snajdel? Duhóvni, ali verni sami? Zhe je spoved, koker nekteri pravijo, tako teshavin jarm, kako bi se samoglo mifliti, de bi si bili véрни kristjani prosto voljno tako teshko butaro naloshili, ako bi potrebna ne bila. So jo tedej duhovni snajdli? Kaj pa de, svoje veselje so imeli po zele ure v spovednizi sedeti, in svoj duh, in truplo tretí, in se toliko fitnostim podvrezhi, ki so s tem opravilam sklenjene. Ali bi ne bilo sloshnifhi sa mashnika, ko bi, bres de bi dolgo poslufhal perpovedovanje grehov, s kratkimi besedami greshniku rekel: „Pojdi v miri, tvoji grehi so ti odpuhjeni.“ In zhe so ljudje spoved snajdili, v katerim stoletji so jo pa postavili? Per tem vprashanji jezljajo nasprotniki spovedi, in ne vedó nobeniga gotoviga zhasa.

V trinajstim staleji pravijo. O gerda lash! V tem stoletji so bili véрни she le k spovedi perganjani.

Zheterti sbor v Laterani pod papeshem Inozenzam III. je sapoved dal, ktera she dandonashnji obstoji, namrezh: „De vsi véрни obojiga spola naj se postavljenimu spovedniku nar manj enkrat v leti svojih grehov spovejo, in o velikonozhním zhasu svetorefnje telo prejmejo.“

Ali ni ravno tudi ta sapoved prizha, de so se she kristjani pred spovedovali, in tizer vezhkrat v leti. Potem ko je pa poboshnost pervih kristjanov

oflabela, in so mlazhni postali v prejemi sv. sakramentov, je zerkve sapovedala, de naj se kristjani vsaj enkrat v leti spovejo. Ter spoved ni bila takrat vpeljana, ampak le zhaf je bil odlozhen; kolikokrat se imajo kristjani v leti spovedati.

She od apostoljfskih zhafov sem je bila spoved, in v odpufhanje grehov potrebna sposnana. Gotova refniza je, de v prvih zhafih zerkve so mogli kristjani sa ozhitne velike hudobije tudi ozhitno pokoro delati. Spokorniki so bili v vezh stopinj rasdeljeni, in po njih rasnih pregrehab, so bile tudi mnogotere pokorjenja, teshejsi, ali pa lohkejsi, na vezh ali pa manj zhasa odlozhene.

Nekterim je bilo tudi predia so sazheli svojo pokoro opravljati, gerpufheno, de so se svojih grehov ozhitno v zerkvi prizho vsih vernih obtoshili. Pa pred to ozhitno spovedjo so mogli fkrivno ali spoved na uho opraviti. Sakaj fhkof, ali mafhnik je mogel popred vediti, kakshne grehe je kdo storil, de je samogel rasfoditi, kakshno pokoro, in kako dolgo jo bo mogel greshnik opravljati, in de je tudi prevdaril, ali je ozhitna spoved perpuftivna ali ne, bres nevarnosti druge pohujshati. Sató je bila spoved na uho po vsi vishi potrebna, tako dobro per ozhitnih, kakor tudi fkrivnih velikih grehah. To refnizo prizhajo sveti zerkveni ozhetje vsih kerfhanfskih stoletij:

Sv. papesh Klemen, ki je v prvim stoletji shivel, tako pishe: »Dokler smo na sveti, se is zeliga serza spreobernimo, de od Gospoda isvelizhanje dofeshemo, sakaj potem, ko bomo is sveta poklizani, se ne bomo mogli vezh spovedati in pokoro storiti.

Tertulijan, ki je v drugim stoletji shivel, pravi, Ali je boljshi molzhati, in se pogubiti, kakor pa per spovedi odkriti, in odvesanimu biti? Origen, ki je v tretjim stoletji shivel, pravi: Vse, kar

smo storili, moramo per spovedi rasodeti, zhe smo se v mislih, ali besedah pregressibili, vse moramo per spovedi odkriti. Sv. Ziprijan takole vérne opominja: »Ljubi bratje! naj se vsak spové svojih grehov, dokler sbe shivi, dokler sbe samore od mahnika odvesan biti.« Sv. Pazijan, Barzelonfki fhkof v zhetertim stoletji pishe: »Pravish, de sam Bog samore grehe odpuštiti. Imash prav. Kar pa Bog po svojih mahnikih stori, to je tudi njegovo delo; kaj bi lizer besede pomenile: »Kar bote na semlji savesali ali odvesali, naj bo tudi v nebesih savesano ali odvesano.« Sv. Ambrosh, vikshi fhkof v Milani, in zerkveni uzhenik zhetertiga stoletja svari: »Zhe si vofhish opravizhen biti, sposnej svoje grehe. Po ponishni spovedi tvojih grehov bodo ketne hudobij rastergane.»

Samo sv. pismo od potrebe spovedi ozhitno govori. Sv. Jakop pravi: »Povejte eden drugimu grehe, de bote isvelizhani.»

Sv. Janes: »zhe svoje grehe sposnamo, nam jih Bog odpušti.« V Efesi se je veliko vérnih sbralo se obtoshiti tega, kar so storili.

Prevdarka vredno je tudi, kar je Henrik VIII. Angleshki kralj od spovedi isrekel: »Ko bi tudi od spovedi ne besede v svetim pismi ne bilo, in ko bi tudi sveti ozhetje od nje popolnoma molzhali; vender, ker vidim, de so vérni vsih stoletij svoje grehe mahnikam odkrili, in ker najdem, de je spoved smerej veliko dobriga naklonila, in nikoli nizh hudiga, nemorem drugazhi vervati in misliti, koker de spoved ni od ljudi snajdena, ampak, de je od Bogá sapovedana.

2.

Koker hitro je pa svishano, de je spoved boshja naprava, se tudi nje potreba in korist tajiti

ne da. Per spovedi se sadobi: odpufhenje grehov, mir vesti, ki je nar vezhi frezha zhloveka.“ Zhe se svojih grehov spovemo, je Bog svešt, in pravizhen, de nam nafhe grehe odpušti, in naf vse hudobije ozhifti.” Jan. 1. 9.

V spovedi so terdovratni grešniki omezheni, sovrashniki se sperjasnijo, raspertije sakonfke se vmirijo; napuhnjeni se k ponishnosti, lakomni k radodarnosti, sapravljivzi k varzhnosti, pijanzi k smernosti, ozhitni in fkrivni nezhistniki k zhiftofti obude. V spovedi se nevedni poduzhé, otrozi k pokorfhini in strahu boshjimu opominjajo, lahkomišljeni mladenzhi in dekleta pred sapeljivoftjo svaré; nefrezhni in shaloftni tolashbo, bolniki in umirajozhi spravo s Bogam in svetam, predin se lozhijo, sadobé Spoved ginje in nagnje zhloveka, de hudobne navade umori, pregrešne nagnjenja satrè, flabe naklepe opušti, krivizhno blago nasaj da, blishnjimu odvseto zhrast poverne, dano pohujfhanje, kar je mozh, popravi. O koliko tavshent hudobij bi bilo vfako leto she vezh storjenih, ko bi spovedi ne bilo? Ko je bila v sheftnajftim stoletji v nekterih krajih nemfške deshele spoved opravljena, so se pregrehe, in hudobije tako strafhno mnoshile, de so krivoverzi sami profili, de bi bila spoved spet vpeljana.

Pa ne famo zelimu zhloveshtvu sploh, ampak tudi posamefnimu zhloveku je spoved v neisrezheni prid in korift. Spoved pelje zhloveka k sposnanju famiga sebe. Sakaj kdor k spovedi gre, se mora pred isprafhati, svoje serze pregledati, svojo vest preifkati. Tako se uzhi svoj dufhni stan sposnavati, in zhe ga v zhem lastna ljubesin moti, mu mafhnik ozhi odprè, in mu pokāshe rane njegove dufhe. Ko bi spovedi ne bilo, ki fkorej nobeden svoj shivi dan famiga sebe ne premiflil, in tako bi vezhi del ljudi do smerti v grehi oftalo — in

umerli. Spoved zhloveka tudi pelje h kefu, in gnju-fenju pred greham. Bukve vesti so pred njim od-perte, on vidi gerdobijo v svoji dushi: pre-strašhi se, ko spregleda, kako je podobo bosh-jo ogerdil, imenitnost svoje neumerjzbe dushe pro-dal, kako je svoje truplo, tempelj svetiga Duha ognjusil, in se údov in pozhutkov, namest v zhašt boshjo, v njegovo rasshaljenje, in v svoje pogubljen-je poslushil. Mafhnik ga opomni na sodbo, na vezh-nost, mu pokashe krishaniga Jesufa, kteriga on sſhe vedno in vnovizh neusmiljeno na krish perbija in morí; in tako spovednik grefhnika omezhi, mu velizhanfski strah vdihne, de spokorne solse tozhi in poboljšhanje sazhne.

Spoved pelje zhloveka tudi k ponishnosti in ga v nji vadi. Sares je ponishnost, pred mafhnika, ki je po svoji natori tudi zhlovek in grefhnik, poklekni, mu nar skrivnišhi pregrehe odkriti, in ga svete odvese profiti. Pa ravno ponishnost je steber in podloga vsih zhednost, in veliko veliko jih v nevéri tizhi, ker jim njih napuh ne per-pufú se ponishati. De bi se le enkrat toliko poni-shali, de bi shli k spovedi, vsi grefhni dvomi (zvibli) bi is njih glav in serz sbeshali, in notranji-ga mirú bi si bili gotovi.

Kdor se samo Bogú svojih grehov obtoshi, ga nima, de bi ga sagotavil: tvoji grehi so ti odpu-fheni! Pa kako saupanje, kakšni mir obzhuti v svo-jim serzi, zhe mu mafhnik namesti in v imeni Kri-stufa pravi: „Odveshem te tvojih grehov!” Oh grefhnik! sakaj opufhafh velizhanfsko spoved, sa-kaj jo odlafhafh od dné do dné? Raño nofifh v svojim serzi, bres de bi sdravnika ifkal; nofifh teshik kamin, bres de bi boshjiga mosha poif-kal in profil, de bi ti ga odvalil. Rana bo ved-no globokejšhi, kamin bo smerej teshifhi, tvoji grehi smerej vezhi. O de bi pazh svet sposnal,

kako dobra je spoved, koliko polajfhanja, in dufhne tolashbe nam podeli, gotovo kristjani bi ne hodili famo o veliki nozhi, ampak vezhkrat k spovedi, de bi is morjá gnade boshje opravizhenje in miloft svoji neumerjozhi duhni sajemali. O de bi svet to sposnal! Tode fkríto je pred njegovimi ozhmi. Kako? fkríto? Kaj svet ne vé, ktere gnade se per spovedi sadobé? Gotovo dobro vé, koker poboshni kristjani vedó. Sakaj pa vender spoved sanizhuje, sakaj pravi, de je nepotrebna, in de fo jo le ljudje snajdili, sakaj posebno tiste mafhnike sovraši, ki fo sa spoved posebno gorezhi, in tanjke vesti; Sató ker svijazhafti svét vé, de ravno v spovedi se prepovedane snanja rastergajo, mladost pred sapeljivoftjo svarí in obvaruje, pregreftno veselje prepoveduje, sapeljive bukve saterajo, ofhabne in neframne obleke grajajo in prepovedujejo, in mreshe peklenfkiga fatana tergajo in shgó. Sató se svet grosí, in sanizhuje spoved, ker ravno njih posheljivofti nasprot dela! —

O preljubesnivi moji! nikar se ne dajte hudobnimu svetu sapeljati, de bi spoved v nemar pufhali, ki je tako filno potrebna v odpufshenje grehov, in v svelizhanje vafhíh dufh! Ali se ne spodobi, de bi bili Bogu prehvaleshni, de nam je tak lahek perpomozhik dal, f kterim se samoremo sh-njim ípet fpraviti, in dufho pogubljenja oteti. Zhe bi Bog s ljudmi po svoji ojstrofti hotel ravnati, ali bi ne samogel vfaziga, kteri po svetim kerfti smertno grefti, po vfi pravizi na vezhno savrezhi? in ali bi ne imel pravize od naf terjati, de bi po sgledi pervih kerftanfkih zhafov ozhitno spoved in ozhitno pokoro opravljali? Pa ne! boshja ljubessin od naf le hozhe, de na fkrivnim mafhniku svoje dufhne rane rasodenemo, de ípet sdravje sadobimo! O kolika tolashba in frezha je to sa naf, de samoremo svojo dufhno bolesin svednimu in poboshnimu moshu s saupan-

je m odkriti, in od njega svèt, poduk, pomozh in sdravje sadobiti! Kakor otrozi svojiga ozheta, bi mogli mafhnika ljubiti, ki nam ga Bog v spovedi v dufniga perjatla in pomozhnika in v sveftiga vidiozhiga angelja varha da, kateri naf is doline fols, zhe ga flufhamo, v svetje svelizhanja perpelje. O neisrezhena dobrota svete spovedi!

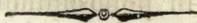
O de bi se pazh vfi, kateri fhe teh dobrot ne posnajo, po lafni fkufnji previshali, potem bi gotovo f kraljem Davidam rekli: „Blagor tem, katerim fo pregrehe odpufhene, in katerih grehi fo pokriti.

Blagor zhloveku, kterimu Gospod ni sarajtal, in v kogar ferzi ni nobene galjufije. Sató, ker fim molzhal, (ker se svojih grehov nifim obtoshil) fo moje kofu od vfakdanjiga vekanja oflabele. Ker je bila tvoja roka nozh in dan teshko na meni: fim se v svoji teshavi fem ter tjè obrazhal, ker me je tern vesti bódel. Tedaj fim ti svojo pregreho fposnal: in svoje krivize ti nifem sakrival. Rekel fim: sam zhes-se hozhem svojo krivizo pred Gospodam fposnati: in ti o Gospod! fi mi hudobijo mojiga greha odpuftil.“ Pf. 31.

Upam tedej kerfhanfki poslufhavzi! de fte dovolj preprizhani, de je spoved od Bogá postavljena, de je prevelika dobrota boshja in sazeli zhlovefhki rod neisrezheno potrebna. Kako pa se teh gnad, ki se po spovedi sadobé, vdeleshiti samoremo, to je, kakofhna mora nafha spoved biti, de bo Bogu dopadljiva in nafhim dufhem saref v svelizhanje, od tega bom v svojih prihodnih dveh pridigah s boshjo pomozhjo govoril.

Danef naj pa svoje govorjenje s imenitnimi befedami véliziga zerkveniga uzhenika, fv. Avgufhtina fklenem: „Spoved da dufhi isvelizhanje, rasdene pregreho, premaga hudizha, sapahne jezho peklenfko in odprè nebefhki raj.

A men.

V.

Nifim vezh vredin tvoj fin imenovan biti. Luk. 15. 21.

De nam je pa spoved saref v ftanu, toliko prevelizih gnad in dobrot, kakor smo danes teden flifhali, deliti, bomo she le potem prav vshivo sposnali, ko bomo sami nad teboj dobizhek spovedi fkufili. Dobizhek spovedi nam bo pa le takrat dofhel, zhe jo bomo prav opravili. Vse, preljubesnivi kristjani! je na tem leshezhe, de spoved prav opravimo. Sakaj de fi je ravno spoved velika gnada sa naf, nam vender ne bo tistih dobrot, ki smo jih upali, pernefla, temuzh she v pogubljenje nam bo, zhe je ne bomo prav opravili. To kar je sv. Avgufhtin pifal, rekozh: „Bog naf je fizer bres naf ftvariti samogel, pa bres naf, naf svelizhati ne bo mogel,“ to posebno veljá od sakramenta svéte pokore. Kakor je refnizhno, de le Kristusova kri nafho grefhno dufho ozhifiti, de le Kristusovo saflushenje nafh dolg plazha, de je le njegovo terpljenje, in njegova smert na krishi boshji pravizi sadofti ftorila: tako je tudi refnizhno in gotovo, de se grefhnik ne more drugazhi Jefusoviga sadoftenja vdeleshiti, kot f svojim laftnim persadevanjem. Kakor je refnizhno, de nam sveti sakramenti le po Kristusovi gnadi pomagajo; tako je tudi refnizhno, de nam le takrat kaj prida pernesó, kãder se jih vredno poslufhimo. Kolika smota je tedej, zhe nekteri miflijo, de fo she od grehov ozhifheni, de le mafhnik, kteri je njegovo nepopolno, merslo, in hinavsko spoved poslufhal, krish zhes-nj naredí, in besede odvese zhes-nj moli, in mu she verh tega bel listik (zegelz) da. O, objokanja vredna flepota! Ali je mogozhe, de se v nafbih prebrifanih zhafih

ſhe taka velika nevednoſt, in ſhe zlo per uzhenih najde! Ali ſamore kri Jeſufa Kristuſa tako duſho omiſi, ktera proſtovoljno v grehi oſtane.

She ajdje ſo po vſi pravizi rekli: vſe morje ne-
more tiſtiga omiſi, kteri nepoboljſhan, vmaſan in
v grehi oſtane.

O kristjan! nikar ſi ne delaj prasniga upanja!
Nikar ne bodi ſadovoljen ſamo ſ velikonožnim
liſtikam (zegelzam), na katerim je ſizer ſapiſano, de
ſi ſe ſpovedal, pa ne, kako ſi ſe ſpovedal. Nikar ne
bodi ſadovoljen ſ ſamo golo odveſo, ktero ſi more-
biti ſhe ſ laſhjo in ſvijazho od maſhnika pergo-
ljufal. Sodnika, ki tû na ſemljî ſodi, ſamoreſh pre-
ſlepiti, pa ſodnik, ki je v nebeſih, ſerze preiſkuje.
O kako ſhaloſno je, de je ſvelizhanſki perpomozhik
ſpovedi doſtikrat v pogubljenje, in de ſe duhovno
ſdravilo vezhkrat v ſtrup ſpremeni, ſatô ker ſe ga
kristjani premlazhno ali zelò ne poſluſhijo! Pa
ſhaloſtna je tudi temu naſprotna rezh, de ſi nekte-
re ſizer dobre duſhe iſ prenapetiga ſtrahú ſpoved v mu-
kô (martro) ſvoje veſti, v grenkobo ſhivlenja naredé,
in nameſti de bi tolaſhbo, in mir per ſpovedi ſado-
bile, pa ſhaloſt, nepokoj in trepêt od ſpovednize
neſô; ker neprenehama toſhijo, de ſe ſhe niſo ni-
koli prav ſpovedale; ſatô ſpovednika vedno nad-
leſhjejo, de bi ſvoje poprejſhnje ſpovedi ponovile;
in ponove jih ſhe enkrat, pa jih ſpet in ſpet veſt
pezhe in morî, de bi jih ſhe ponovile, in tako v
tazim trepeti ſhivé neprenehama v ſhkodo ſvoje
duſhe.

Torej ſim ſklenil danes ſamo od dveh pogla-
vitnih pregreſhkov per opravljanji ſpovedi govoriti:
pervizh, od pregreſhka poſvetnjakov, mlazhneſhev
in bruhov; in drugizh, od temu ravno naſprotniga
pregreſhka brunnih in pobošnih per ſpovedi.
Moja volja ni nobeniga ſhaliti, ampak ſveſt ſim ſi
dolſhnoſti pridgarja, pomote ozhitno povedati, ve-

felje in shalost, strah in tolashbo osnanovati. To-
rej naj vsak na-se oberne in premisli, kar ga sa-
dene — in posihmal popravi: Blagor mu, kdor
svoj pregršnik in svojo smoto sposná, in po mo-
zhi poboljšha.

Ti pa Bog refnize, ozhe milosti in usmiljenja,
daj mojim uštam dih svojiga duha in mojim shna-
bljem gorezhnost svojiga ognja, de, ko bom od
pomot per opravljanji svete spovedi govoril, ktero
si ti v otétev in svelizhanje naš grešnih srot po-
stavil, mlazhne in leue pretrefem in omezhim, bo-
jezhe in maloupne pa vmirim in potolashim, v tvo-
jo zhašt in v poduk in svelizhanje tvojih neumer-
jozhkih otrok.

1.

Sramota pokrije vsaziga zhloveka, kateri svoj
dolg sposná, in frezhen tifti, kdor to framoto v
sebi obzhuti! Sakaj to je snaminje poboljšhanja.
Kjer pa framote ni savolj greha, tam tudi ni ne
sposnanja krivize, ne shalosti in kěsa, she zelò misli
ne, se spreoberniti. Vender pa framota zhes greh
ne sme tolika biti, de bi zhlovek tajistiga samolzhal.

Grešnik mora vse pregrehe mafhniku raso-
deti, bres de bi kaj perkrival, mora vse rane svoje
dušhe odkriti, de bo spoved refnizhna, bres hi-
navshine, in zela. In tukej tizhi prvi pregršnik
per opravljanji spovedi; namrezh de se dostikrat
smertni greh samolzhí.

To se pa ne sgodi vselej is framoshljivosti in
strahú, ampak vezhkrat tudi is sanikernosti v spra-
shevanji véstí, ali pa is nemarne nevednosti v ker-
shanskim nauki ali pa zelò is lahkomišhljenosti,
ker grešnik smertni greh in veliko hudobijo, sa
majhin in nizh pomenljiv pregršnik ima

Kako malo jih je, de bi, kakor bi moglo biti,
vfaki dan svojo vést sprashali! Sdej pride veliko-

nozorni zhaſ, je treba k ſpovedi iti; o, kako teško je od zeliga leta ſvojo véſt ſpraſhevati! Sató ſkuſhnja vſih ſpovednikov uzhi, de ravno tiſti, ki ſe malokdaj ſpovejo, nar manj vedó povedati, poſebno, ker doſikrat ſhe le per ſpovednizi ſvojo véſt ſpraſhujejo.

Ker pa malokdej, ali pa nikoli ſvojiga duſh-niga ſtanu ne premišljujejo, ſo ſmerej bolj mlazhni, in bresveſtni, ſe navadijo na pregrehe, in hudobije jim bodo v drugo natoro. Taki ſe ne rovnajo po boſhjih ſapovedih, ampak po pregreſhnih ſhegah ſvetá; greſhnih napákah — ktere ſo ſploh per ljudeh v navadi, nimajo ſa greh, kakor de bi nevedili, de truma ljudi po ſhiróki zeſti pogubljenja dirja, po voski poti ſvelizhanja jih pa le malo hodi. Boſhjo beſedo malokdej, in ſhe takrat vſi rasmišljeni poſluſhajo, in ſató ſhe poglavitnih reſniz kerſhanſke vére ne vedó. K temu pride ſhe laſtna ljubedin, ki jih flepí, de ſe ſa boljſhi ſhtejejo, ko je ta ali uni, tudi ſe ſ ſlaboſtjo natore iſgovarjajo, in ſe ſhe tolashijo, de niſo ſami krivi, zhe greſhé. Oh, ali je li zhudo, de je toliko ſpovedi nepopolnih in bres prida? Per tazih ljudeh je tudi vezhidelj tiſta greſhna in neumna framošljivost, de ſamolzhé nektere grehe, poſebno grehe nezhiſtoſti, ali pa de tako naglo, in tiho govoré, de jih ſpovednik komej ali pa ne ſaſtopi, in ſe le tazih beſed poſluſhijo, ktere gréh ſakrijejo, in polepſhajo, okoljſhine pa ſkorej vſelej tako povedó, de greh ſmanjſhati in ſagovarjati pomagajo. Tudi nalafh taziga ſpovednika iſhejo, ki je premalo tanek; gredó ob takim zhaſi k ſpovedi, ki je nar vezhi derhalo okli ſpovednize; ſe ſanaſhajo, de jim bo ſpovednik véſt ſpraſheval; kar me bo praſhal, pravijo, bom ſhe povedal.

Pa kaj ſe ob taki perloſhnoſti ſgodí? maſhnik ne praſha, le poſluſha, zheſar ſe obtoſhi, ga od-

veshe — in grešnik, ki misli, da je odveso in odpuščenje sadobil, si boshje prekletstvo in pogubljenje od spovednice nese, ker je s sanikerno spovedjo in samolzhanjem greha sakrament sv. pokore obnezhastil, potem perstopi k boshji misi, prejme sv. obhajilo — in vnovizh stori she strahnejshi rop boshji — she hujshi ferd in mashevanje boshje budí, in sodbo pogubljenja na-se klizhe! Oh shalofno, nefrezhno, strahno samolzhanje! Sakaj se sramujesh greh povedati, ki se ga nisi storiti framoval, storiti v pri-zho shiviga Bogá, ki tvojo hudobijo vé in pomni, ako ravno si jo masniku samolzhal! Ali ne bo na sodni dan vse odkrito, kar si na skrivim in v tamoti storil? Ali ti ni boljshi pred enim zhlovekam, masnikam oframotenimu biti, kakor pa enkrat na dan sodbe pred zelim svetam, in pred vsimi, ktere si v shivljenji s hinavsko poboshnostjo slepil, v nagi podobi tvojih hudobij se perkasati, in v bresin vezhniga ognja pahujenimu biti? — Ali se mar anash masnika, da bi se nad tvojimi grehi ne sazhudil per obtoshbi kake nenavdue in vezhi hudobije, ne ostermel in se nad tabo ne togotil? O, prasni strah! Masnik je sam grešnik, se mora tudi sam obtoshiti drugimu masniku, zhe sheli odpuščenje svojih grehov sadobiti; on, ki danes sodnik v spovednici sedi, bo morebiti jutri sam na svoje kolena padel, in bo edvese svojih grehov od drusiga spovednika profil. Ne angelju, ampak grešnimu zhloveku se spovesh, kteri bo usmiljenje s tabo imel, sató ker zhloveshko slabošt posná; in kakor ljubesnivi sdravnik, nizh bolj ne sheli, ko de mu vse rane svoje dushe odkrijesh, da jih sazeli, kteri se v serzi veseli, zhe se svojih grehov skesano in odkritoserzhno obtoshish, naj bojo tudi tvoje pregrehe she tako velike.

Kar pa masnika nar bolj shalofniga in pobitiga stori, je to, zhe kdo tako merslo, tje v en dan, bres

framoshljivosti in kèfa svoje grehe pravi, kakor de bi kakfhno pergodbo, ali pa perjetno novizo per-povedoval. In to je druga pregreha per spovedi lenubov pomanjkanje kefa, in terdniga fklepa se poboljfhati. So nekteri, ki fizer nobeniga fmertniga greba nesamolzhé, ki vse odkritoserzhno povedó; pa nimajo ne shalofsti, ne grevenge. In tudi take spovedi fo boshji ropi, in nizh ne veljajo. Sakaj bres kefa in fklepa se poboljfhati ni odpufhenja, tudi ne, ako fe fhe nar manjfhih grehov zhitto spovéfh. Ali miffite, de je she sadofti, de fe le grehi povedó? Ali fe she f tem dolgovi plazhajo, zhe fe spovedniku povejo? O kristjani! nikar fami sebe ne goljufajte in ne miffite, de fte she dovolj ftorili, zhe is gole navade k spovednizi grefte, in fe merslo, in suho obtoshite bres duha pokore, bres shalofsti ferza! — Ko je enkrat k fvetimu Franzifhku, Sálesu neki grefhnik perfhel, ki fe je bres vse grevenge svojih nar vezbih hudobij obtoshil, sazhhne fveti fhkof jokati, in sdihovati; in ko ga je grefhnik prafhal, sakaj fe joka, mu odgovori: Jéft fe jokam sató, ker fe ti ne jokafh. Pa to ravno ni potreba, de bi fe mogel grefhnik per spovedi jokati, in folse tozhiti, de je dobro opravljena; pa notranja shalofst dufhe, in gnjufenje pred greham se mora pa vender kakor fi bodi, ali v glafsi, ali v sadershanji grefhnika pokasati, in mafhnik ni v ftani nobenimu odvese vredno podeliti, per kterim prav nobeniga tazih snaminj ne sapasi. O, de bi fi pazh kristjani danafhnhjiga zhafa bolj k ferzu vseli, de take spovedi nizh ne veljajo, ali de je faj slo negotovo, de bi bile dobro opravljene, posebno, ker fe po vfih njih spovedih fhe nizh poboljfhali nifo! Oni fe she vezh let ravno tiftiga fmertniga greha spovedujejo, in ga fpet in fpet ftoré; gotovo snaminje, de per nobeni spovedi fhe nifo praviga kèfa in fklepa se poboljfhati imeli.

Kaj je tedej ftoriti, zhe fo bile poprejfhnje spovedi nevredne, ali faj slo negotove? — Vse poprejfhnje

spovedi morash ponoviti, in se boshjih ropov, ki si jih's ne vredno spovedjo, in ne vrednimi obhajili storil, obtoshiti, in se vsih smertnih grehov, ktere si do sihmal samolzhal, skëfano in zhisto obtoshiti. Kdor se v tazim shaloftnim stani snajde, se vé, de sa - nj ni nizh boljshiga, de si vest vmiri, in popolnoma s Bogam spravi, kakor spoved od zeliga shivljenja. Bres take vélike ali general-spovedi, okoliko bi jih bilo she pogubljenih! Shaloftno je sa mashnika, zhe narajma kaziga starzhika f sivo glavo, ki she od svoje mladosti fem ni nobene dobre spovedi opravil, she bolj shaloftno je pa, zhe ga na smertni postelji dobí. Tù skorej samimu mashniku mersli pot po zheli lije, in ne more sadoosti hitro govoriti, de bi vender she njegovo neumerjuzho dufho is krempeljnov fatana reshil. Oh strashna, grosovita polna rezh — sa zelo vezhnost se godi!

Sató val profim in sarotim, dragi poslufhavzi! per isvelizhanji vashih dufh, in per shivim Bogu, spovedujte se odkritoserzhno, spovedujte se f pravim kesam, sdej dokler je she zhaf svojo vest ozhifite, in popravite svoje pomanjkljive spovedi; nikar jih na smertno posteljo ne odlashajte, ker takrat jih morebiti ne bo mogozhe popraviti. Le s dobro spovedjo samorete gnodo in mir svoji dufhi sadobiti. „Sató, ker sim molzhal, pravi David, so moje kofiti od vsakdanjiga vekanja oflabele. Tedaj sim rekel: sam zhes se hozhem svojo kri izo pred Gospodam sposnati: in ti o Bog! si meni hudobijo mojiga greha odpustil.“ Pf. 31. 3. 5.

Od vélike ali general-spovedi, to je od tiste spovedi, ki se od zeliga ali pa vezh let shivljenja stori, naj vam bo she to rezheno, de je vzhafsi potrebna, vzhafsi pa ne ravno potrebna, pa vender dobra. — Potrebna je tistim, kteri niso nikoli svoje vesti prav sprashevali, ali pa kteri so kak smertin greh, ali kako potrebno okoljshino greha smirej

samolzbevali, ali pa kateri so vedno v velikih grehih shiveli, in brez poboljšanja svete sakramente prejeli. — Dobra pa je tistim, kateri v teh rezeh ravno niso sapopađeni, pa vendar prav mirne vesti sbe nimajo, in is ponishnosti in poboshnosti svoje spovedi ponoviti shelé; ali pa kateri svoj stan spre-
meniti mislijo, vzhafi tudi v nevarni bolesni. Drugim pa vezhidelj ni ne potrebna, ne dobra, ampak vzhafi je sbe zelò shkodljiva. V teh rezeh se mōra vsak po sveti uzheniga, svedniga in poboshniga spovednika ravnati, in nizh sam po svoji volji ne delati.

Spovedi so vezhidel nepopolnoma, in pomanjkljive, zhe se zhlovek le malokdej spové, in si nobeniga gotoviga spovednika ne isvoli. Od tistih Bogá posabljenih nizh ne rezhem, kateri po zele leta spoved opusté, kakor de bi bili katoljšhko véro popolnoma satajili: Koliko jih je v danashnjih dneih, kí se dobre, in poboshne kristjane fhtejejo, zhe se le enkrat v leti o velikonozhnim zhafi spovedó. Taki so rasshaljeni, zhe mashnik svojo nejevoljo zhes njih redko spoved pokashe, ki se vendar natanjko zerkvene sapovedi dershé, ktera pravi: „Spovej se svojih grehov postavljenimu spovedniku enkrat v leti. Na befedizo nar manj, na to pa ne porajtajo. Ki nam zerkev sapové, se nar manj enkrat v leti spovedati, hozhe f tem toliko rezhi, de se moramo vsaj vezhkrat zhes leto spovedati.

Nikar se tedej ne mudi k Gospodu se spreobertiti, in ne odlashaj od dné do dné! Zhe si bil tako nefrezhen, de si smertin greh storil, prezej zhes - nj popolnoma grevengo obudi, in ozhisti se, kakor hitro je mogozhe, v resnizhni vredni spovedi. Kolikor delj bofh odlashal, toliko teshej se bofh k spovodi perpravil. Kar si se namenil, hitro stori, in nikár ne zhakej perloshniga zhafa in ure. Nobene opravila naj te ne sadershujejo, sakaj obeno

opravilo ni tako imenitno, kakor svelizhanje dušhe. „Le eno je potrebno.” Luk. 10. 42. O kristijan! nikar ne posabi na to edino potrebno! Le pomisli, kako fkerbin si sa svoje bolno truplo, kako ishefsh saftopniga sdravnika, ki te je she enkrat osdravil! Vfo svojo bolesin mu odkriješh in upašh, de te bo loshej, in gotovšhi osdravil, ko kak drugi, sa-tó ker she tvojo natoro posná. Ali ne bošh she f toliko vezhi fkerbjo dušhniga sdravnika iskal, de bi ti rane tvojiga serza osdravil? In zhe si ga najdel, in zhe vidish, de je pregledal in sposnal tvojo dušhno bolesin, dershi se ga. Sizer ima vřak od fhkofa v spovedovanje postavljen mařhnik oblast od grehov odvesati; ali bo pa v řtanu na eno famo kratko spoved tvoj dušhni řtan pcpolnoma sposnati, in ti perpravno sdravilo perporozhiti? Kakor telesni sdravnik, kolikor vezhkrat eniga sdravi, toliko bolj njegovo natoro posná, in ga loshej osdravi; ravno tako tudi samore dušhni sdravnik, kterimu se vedno spoveduješh, boljshi, in gotovshi sa isvelizhanje tvoje dušhe fkerbeti, in te po poti poboshnosti voditi. Zhe ti je tedej na isvelizhanji tvoje dušhe leshezhe, isvoli si gotoviga, dořtojniga spovednika, kteri nej bo vedno tudi tvoj duhovni vodnik. Prasi Bogá, de naj ti tistiga pokashe, kteriga je sa-te isvolil. Isvoli si eniga is tavshent, tudi is defet tavshent, kakor sv. Franzhishk Salesi pravi; in bošh tudi praviga dobil, zhe bošh le s refnizhnimi sheljami profil, in ako bi ti tudi Bog, pravi ta svetnik, mogel angelja s nebes poslati. Zhařti ga kakor angelja, zhe je ravno po svoji natori grešhni zhlovek ko ti, ljubi ga kakor svojiga ozbeta, bodi mu pokoren kakor dušhnimu vojvodu, saupaj se mu vřiga, kakor molzhezhimu perjatlu. Le zhe bašh tako ravnal, in delal, bošh korist in prid od spovedi imel, bošh nebeřhko veselje, in mir she na semlji okufil!

2.

Vender pa mirú in tolashbe, ktera spoved da, tudi brumne, in poboshne, in v opravljanji spovedi gorezhe dufhe vfelej ne vshivajo. Shaloftna fkuftnjaja uzhi, de nekteri kolikor vezhkrat se spovejo, toliko bolj smefhani, nepokojni in shaloftni fo. Od kod to pride? Od tod, ker taki menijo, de popolnamost spovedi v tem obftoji, de na tanjko vse, tudi nar manjshi grehe, in okoljshine greha rasloshé in mislijo, de, zhe fo le kako pikizo posabili, ali ne sadofti rasloshno povedali, je she njih spoved nevredna. Sató takfhni svojo véft dolgo dolgo isprafhujejo, in ne marejo nikoli do konza priti.

Oni moré svojo dufho f strafhno dolgim premifhljevanjem, de bi se le prav veliko grehov spomniti mogli; in ravno sató ker svoji dufhi filo delajo, se doftokrat nizhefar ne morejo spomniti, in potem fo shaloftni in menijo, de se ne snajo prav isprafhati. S teshavnim ferzam gredo k spovednizi; od famiga premifhljevanja je vfa njih glava smefhana, in sdej se shelé prav na tanjko spovedati, (in se tudi prezéj dolgo spóvedujejo) pa jim marfikej is glave pade; sató oni takrat, ko jim mafhnik nauke dajè, nameft de bi ga poslufhali, le she smerej mislijo, kteri grehek fo mar posabili, in tako bres tolashbe, in poduzhenja od spovednize gredó. In sdej fo shaloftni, in nepokojni, ker se nifo po svojih mislih prav spovedali. Veliko jih je tudi sató nepokojnih, ker nad refnizo svojiga kefa dvomijo (zvizblajo), ali sató ker grevenge ne obzhtijo, ali pa sató ker smerej v ravno tifte grehe nasaj padajo. Zhe jim verh tega she od poprejshnjiga shivljenja kaj v glavo pade, kar mislijo, de se she nifo spovedali, ker morde to popred nifo sa greh imeli: oh potem dvomijo nad odpufhan-

jem grehov, in bi le radi smerej poprejšnje spovedi ponovljali, in veliko spoved delali; pa kolikor vezhkrat jih ponové, toliko bolj nepokojni so. Zhe jih sheli spovednik vmiriti in sagotoviti, de so se prav spovedali, in zhe jim hozhe njih ponovljanje, in nepotrebne velike spovedi prepovedati; pa toshijo, de jih spovednik prav ne posná, in sa boljshi fhteje, kakor so, in de vse prelahko vsame, in si nizh posebniga truda ne persadene. Zhe k svoji nesrezhi she kako ojštro pridigo flishijo, ktera je vse bolj druge ljudi sadela, ali zhe ravno v kazih duhovnih bukvah maršikej štrašniga od sodbe, pekla, ali od roparskih spoved in obhajil beró, takó je koj njih dusha vsa smotena, preštrašhena, se bojé in trepezbejo, ker so vse, kar so brali ali flishali na-se obernili, — oh sdej se she mislijo pogubljene in škorej v obupnost sabredejo.

Kakó je v tazim štanu mogozhe, de bi v kreposti rasli? Shalošt, štrah in trepet odvsamejo dushi vse veselje k dobrimu, otemnijo pamet, voljo štorijo leno, kratijo mozh k vojškovanju, odvsamejo zhaš, kteriga bi imeli, namešt prasniga sdihovanja in samišhljevanja v dobre dela oberniti, in štoré zhloveka popolnoma plašhiga in bojezhiga, tako de se pred Bogam vèš trefe, namešt de bi ga ljubil. Taki usmiljenja vredni pobóshneshi pa ne šhkodjejo sami sebi na dushi in teleš, ampak tudi zelimu kríštjanstvu. Sakaj, zhe krivoverzi sa taziga kríštjana svedó, saframujejo in sabavljajo nam in našhi véri, ter pravijo: „Lejte, kako keršhanska véra svoje ude nesrezhne in nepokojne dela.“ Pa Jesufova véra, Jesufov nauk tega ni kriv. Kríštuf ni peršhel, de bi naš s grenkoštjo in shaloštjo napolnil, ampak s miram, in veseljem v švetim duhu. „Mir vam sapuštím, je rekel svojim aposteljnám, svoj mir vam dam.“ Jan. 14. 27. She per nješovím rojštvi je angelj paširjem porozhil: „Os-

nanim vam veliko veselje, katero bo vsimu ljudstu došlo, sakaj Kristus vam je rojen.“ Luk. 2. 10. 11. In potem se je flifhalo veselo petje nebeshkih duhov: „Mir ljudem; ki so dobre volje.“ Luk. 14. Ref je, de kristjan mora nepokojin biti zhes svoj pregresni dušni stan, pa le sató, de bi po skèlani spovedi mir sadobil. Ref je, de kristjan mora shalovati zhes svoj greh, pa le sató, de bi se po sadobljenim odpuštenji veseliti samogel. Kdo je imel vezhi shalost, in kèš zhes svoje grehe, kakor svetniki? pa so se vender tudi sveselili v ranah Jesusa Kristusa. Kakó fladak je bil njih mir, kakó neisrezhenó njih veselje, ko so pogledali na neiskonzhno ljubesin, in ufmiljenje boshje! Ref je fizer, tudi svetnikom je Bog perpustil, posebno v sazhetki njih spreobrnjenja, dušni nepokoj, de jih je f tem ponishal; pa v takim shalostnim stanu vender niso sgrabili saupanja v saflushenje Jesusa Kristusa. Oni niso saupali v svoje dela, ktere so smerej sa nepopolnoma, in pomanjkljive spoznali, ampak v boshjo milost, bres ktere nemore nobeden svelizhan biti. Nar manj so pa svetniki saupali v svoje svunanje dela, in se le trudili Boga is zeliga ferza ljubiti, is ljuhesni do njega svoje dolshnosti dopolniti, in sa svoje grehe voljno terpeti.

„Ne de si slo glavo belimo in premishljujemo, pravi sv. Teresija, se pride v nebefa, ampak de slo ljubimo.“ Kaj pomaga si glavo ubijati, de se tudi nar manjšhi greh, ali nepopolnamost v spovedi ne posabi, v tem si pa nizh vesti ne dalati, ker sami sebe ne satajé, ne premagajo, in se ne ponišajo. Sakaj bi zhes to tako premishljeval, kar se je sgodilo, in savolj tego toliko dobriga samuditi, kar bi se sdaj imelo sgoditi. Kolika sguba zhasa! in koliki napúh je to! Zhudijo se, kako de so se vender mogli pregresniti, ko se vender sveta Katarina Sijenska zhes to kar ni zhudila, ampak per vsa-

zim pregreškki je sdihnila: „Semlja je svoj fad pernefla“ Pf 66. 7. To se pravi, jest otrok prahú, jest flaba stvar nemorem fama is sebe nizh drugiga ko grešhiti. Radi bi bili tudi od nar manjšhiga madesha na svoji dušhi zhísti, in se v ferzi zhes to jesé, de vender she niso popolnoma.

In v zhem svojo popolnamošt stavijo? O golju-fiva lastna ljubeshin! Kakó vender ubosiga zhloveka flepísh! Mislijo se popolnoma, zhe dolgo molijo, se vezhkrat spovejo, veliko svumanjih dobrih del opravijo, zhe lahko, in s veseljem molijo; v deli nizh truda, per spovedi nizh ponishanja, s ljudmi nizh fitnost nimajo, s eno besedo, zhe jim vse po volji gre, bres satajevanja.

Pa ravno satajevanje praviga kristjana stori. „Ako kdo hozhe, pravi Kristuf, sa mano priti, naj sataji samiga sebe, in naj vfame svoj krish, in hódi sa mano.“ Mat. 16. 24. O kristjan! kristjana! kje je tvoje satajevanje, tvoj boj, tvoja smaga! Ali prene-fesh rasshaljenje in sanizhevanje s voljo? Ali prene-fesh s voljo, zhe ti kdo soper govori, in te ponishuje.

Ali si sadovoljin, sadovoljna, zhe se drugim tvo-jiga stanú boljshhi godí? Ali nisi nejevoljin, nejevoljna, zhe so drugi bolj obrajtani, ko ti? ali se pokorno pod-vershesh, zhe se ti v duhovnih rezheh kej odrezhe? Ali premagujesh posheljenje v jedi, v govorjenji, in rado-vednosti (firbizi)? Ali sanizhujesh posvetne dobrote, zhašt, denar in posvetno nezhimerno veselje? Ali ti je vse eno, zhe si zhašten ali sanizhevan? Ali ljubísh svoje sovrashnike odkritoserzhno. Tega o kristjan! kristjana! se sprashaj, tega se obtoshi v spovedi; zhes to obu-di shalošt in kèl, in terdni šklep se poboljšhati stori. Potem bodi sagotovljen in sanesh se, de se prav spoyesh, posebno, zhe je tvoj duhovni vod-nik, kteriga si si s Bogam isvolil, in kterimu vse s otrozhjo odkritoserzhnostjo rasodenessh, s tabo sa-dovoljin. Njemu podversi svojo pamet, in svojo

voljo, hodi mu bres isgovara pokorin. Takó bosh mir sadobil sa svojo dufho, in sa svoje vezhno isvelizhanje. „Nobedin resnizhno pokorin, pravi sv. Filip Neri, sbe ni pogubljen; pa tudi nobedin nepokorin sbe ni isvelizhan.“ Lej tukej! kako lahak je perpomozhek, de mir svojiga serza sadobish, pokorfhina!

Po tem poti bosh frezhno hodil in popotoval na semlji svoje dni, in po britkostih, teshavah in bojih shi ljenja tje doshel: kjer ne bo ne solse, ne sdihljeja, ne joka, ne strahú, ampak sprava, mir, pokoj in veselje zelo dolgo vezhnost.

Amen.

VI.

Ako bi sami sebe sodili, bi ne bili sojeni. 1. Kor. 11. 31.

Grešniki smo bili, pa po Jesusu Kristusu smo oprani, posveženi in opravizheni. Oh, pa koliko kristjanov nemarno sapravi to opravizhenje in posveženje, in po grehibspet od Boga odpade, se spet is boshjiga kraljestva v hudizhevo kraljestvo sami pahnejo, in spē nevarno in smertno spanje, bres de bi se prebudili k pravi refnizhni pokori; bres de bi premislili, kako so sanizhevali Boga s svojimi pregrehami, kako slo so si saflushili njegovo jeso, in tisti strafhni in vezhni oginj, ki ga je Bog v svojim ferdu pershgal hudizhem in njegovim duhovam! Védi, o zhlovek! de bres prave refnizhne pokore ni mogozhe oditi tistim strafhnim britkostim in bolezhinam, ki te morebiti she na tem sveti, gotovo pa po smerti savoljo tvojih grehov zhakajo; ni mogozhe upati tistiga neisrezheniga, in vezhniga veselja, kteriga je Bog v nebesih perpravil vsim tistim, ki ga ljubijo, perpravil tudi tebi, ko bi se ga ne bil she tolikokrat nevredniga ltoril. Zhe vse to shivo premislifh, in presodifh sam per sebi, ali se ne obude v tebi shelje se spet s Bogam spraviti, spet priti per njem v poprejshnjo prijasnost?

Ali se nisi morebiti she vezhkrat na tihim poprafhal, kakó se dela prava refnizhna pokora, de bi jo tudi ti delal, in smel per Bogu odpushenja upati. Zhe hozhefh kristjan! spet v boshjo prijasnost prestopiti, presodi, in sposnaj samiga sebe, spreglej, v kazih in kolikih pregrehah in hudobijah si sapopaden. Bolnik she le takrat sheli in ishe sdravja, kader zhuti, de je bolan; ravno tako bosh tudi ti o grešnik! she le potem imel prave shelje se s Bogam spraviti, kader bosh prav shivo sposnal, kako grosno si

f pregrehami, in hudobijami dobrotljiviga Bogá sanizheval, se mu soperstavljal, njegovo presveto voljo, in sapovedi savergel in prelómil. Isprafhuj grešnik, grešnica s boshjo gnado svojo vést odkritoserzhno, in se tako sposnaj, kakor te Bog posná.

Nikar ne ifhi isgovorov v svojih hudobijah, de bi shnjimi svojo vést tolashil; naj ti ne bo le to mar, de bi se dobra, nedolshniga vidil, ker morebiti pred Bogam nisi dober, nisi nedolshin; ampak na to naj gre vsa tvoja sferb, de bi prav sposnal, kakofhin si pred Bogam, kakofhin bi stal na konzi sveta prizho angeljev, in vsih ljudi, prizho nebá in semlje pred sodnim stolam Jesufa Kristufa. Presodi, ali bi samogel obstati, ko bi te per ti prizhi Bog taziga, kakofhin si, is sveta in k sodbi poklizal. Preiskuj in sprafhuj svojo vést takó, kakor bosh per sodbi od Bogá preiskan, in potlej se obtoshi pred boshjim namestnikom s vfo ponishnostjo, ker Bog le ponishnim da gnado; obtoshi se s veliko shalofijo, ker Bogú le skéfano ferze dopade.

Ker so tedej shelje nafhe ljube matere, katoljshke zerkve, de bi vsaj sdej v tem svetim zhafi vredno spoved opravili, in po tem ozhisheni in opraviženi velikonozhno jagnje, presveto reshnje Telo vshili, sa tega voljo sim sklenil, vam she danes od opravljenja tega imenitniga dela govoriti, in Vam she posebej dokasati, pervizh, kakó moramo svojo vést po okoljshinah stanú, zhafa in perloshnosti sprafhati, in drugizh, ktere poglavitne lastnos i mora obtoshba ali spoved nafhlih grehov imeti, de bo veljavna in duhu pokore permerjena.

1.

S Bogam sazхни! profi sv. Duha na pomozh, de te rasvetli in ti sposnati da; kaj, koliko in kakó si grešhil, potem saporedama premishljuj:

Ali je bila tvoja véra v eniga famiga Bogá, in njegovo modro previdnost dosti shiva; ali nisi morebiti nefrezhe per shivini, hude ure, tozhe, flane in drusih nadlog perpífoval zopernizam? Ali se nisi vstavljaj boshji previdnosti, se nisi branil krishev, ki ti jih je pofhiljala, nisi bil nejevoljin, nisi godernjal, ali zelò preklinjal, ker se jih nisi mogel vbraniti? Ali nisi presvetimu boshjimu imenu nezhafti delal; ali nisi sasmehoval refniz nafhe sv. vére, in sovrashil tiftih, ki so ti jih osnаноvali? Nisi nezhaft delal zerkvam, podobam svetnikov, in flushabnikam zerkve? Ali nisi morebiti po krivim persegel, se perdushal, rotill, in Bogá v poterjenje svojih lashí na prizho klizal? Ali si posvezheval nedelje in prasnike, si se sdershal vsiga teshkiga dela, si fkerbel sa svojo dusho? Ali nisi obnezhaftil morebiti prasnikov s prasnimi, ali zelò pregreshnimi pogovori, v nevarnih drushbah, kratkozhasih, norzhijah, ali zelò s osebamí drusiga spóla; v igrah, plesih, v pijanzhvanji, ali zelò v velizih nesframnostih? Ali nisi bil starshem nepokorin, se jim nisi odgovarjal, jih jesil, sanizheval, jim nespodobnih primkov dajal, ali jim nisi kratil potrebni ga shivesha, in she tega, kar so si bili isgovorili, in si jim bil tudi obljudil, predin so ti gospodarstvo srozhili; ali jim nisi smerti shelel?

Se nisi morebiti s svojim blishnjim bojeval, v jesi in sovrashtvu shivel, sh njim kregal, prepíral, ga sanizheval, preklinjal; ga nisi v greh sapeljal, in njegove dushhe moril s pohujshljivi mi sgledi, govorjenjem in djanjem? Ali so bile vselej spodobne tvoje misli, besede, in dela; ali nisi morebiti vezhkrat govoril kej taziga, kar bi se med kristjani nikoli flifhati ne smelo; ali nisi bil, bodi si sakonfski, ali nesakonfski (ledig) vesh pohotin po nesframnim in shivinskim veselji; ali si krotill svojih pozhutkov? Ali nisi nikomur nizh vkradil, nobe-

niga goljufal, in ga fleparško prekanil. Nisi preveliziga nekeršhanskiga dobizhka ifkal, ko si vidil sofeda v potrebi, ga nisi namesti de bi mu bil f svojim posodilam pomagat, le she globokeje v revfhino pokopal? Ali nisi svojiga blishnjiga opravljal, obrekoval; nisi vsel vezhidel sa golo refnizo, kar je bilo slabiga povedaniga od blishnjiga, in spet naprej s veseljem pravil, zhe je bilo she tako gerdó in debelo slagano; nisi bogal sv. pisma, ktero pravi: „Si flifhal kako besedo, kaj hudiga od svojiga blishnjiga, naj ostane v tebi pokopano, in sanesi se, de te ne bo rasgnalo;“ nisi morebiti prezej vidil vfaziga pesderzhika v njegovih ozheh, in v svojih ozheh velizih brunov nisi zhutil?

Premifhluj, ali in kakó si bil vfako nedeljo in sapovedani prasník per sv. mafhi; ali si poslufhal svesto pridige in keršhanske nauke? Kakó si dershal sapovedane poste; se nisi morebiti o tazih dneih zelò per góstarijah, in pojedinah snajdel? Ali si fhel faj ob velikonozhnim zhafu vselej k spovedi, in tudi k sv. obhajilu, f kako poboshnostjo si spoved in sv. obhajilo opravil?

Premifhluj, ali ni bila tvoja hifha morebiti do kraja odperta igravzam, kvartopirzam; niso sahajali va-njo norški mladenzhi, in trapaste dekleta; ni bilo v tvoji hifhi klafanja, in pregresfniga plefa; nisi nosil vina na miso takim, ki so ga she do verha dosti imeli?

Ali nisi nikomur v greh svetoval, ga k grehu drashil? savolj opravljevih, sovrashnih in nesfodobnih besed hvalil? Nisi molzhal, ko je bilo treba svariti; si povedal ozhetu, materi, gosfodarju, gosfodinji, ali pa duhovnim pastirjem, kader si svedil, flifhal, in vidil kaj hudiga per svojih bratih, sestrah, per otrozih svojiga gosfodarja, per drushini, de bi se bilo rasshaljenje boshje odvernilo?

Prevdari, ali si spolnil dolshnosti svojiga stanú? Hlapez, dekla l premiflita, ali sta bila vselej svesta

svojimu gospodarju, svoji gospodinji; ali sta tudi takrat, ko nobeniga sraven ni bilo, ravno tako pridno delala, kakor kader sta bila videna, ali sta njih shkode ravno takó, kakor svojo varovala?

Gospodar, gospodinja! ali sta dala poslam, kar jim je shlo; ali jih ništa perganjala, de bi vama bili nozh in dan delali; ali jim she toliko zhasa morebiti ništa pustila, de bi bili ob nedeljah, in prasnikih po sapovedi zerkve per sv. mafhi in pridigi, in per sv. sakramentih; ali sta jih napeljevala k dobrimu s svojim sgledam, jih odvrazhevala od hudiga, zhe je bilo treba tudi s ojštrostjo; ali vama ni bilo dosti, de so le vama flushili, le vaji povelja storili, na Bogá in njegove sapovedi pa sta jih pustila posabiti?

Ozha, mati! premislita, kako sta fkerbela sa svoje otroke; kako fkerbela sa njih zhasno, posebno pa sa njih vezhno frezho; ali sta jih uzhila Bogá sposnati, sposhtovati, ljubiti, se ga bati, ga pred ozhmí imeti? Ali sta jim branila v pohujshljive tovarshije, pohujshljive kratkozhasa in norije sveta? Sta jih poshiljala pridno v zerkev k boshji flushbi, in v shalo, zhe je bilo mogozhe? Ali sta jih morebiti preklinjevala, in hudizhu isdajala, ko so vaji sdrashili, kader so pa Bogá rasshalili, molzhala, in jih le mehko posvarila; ali sta si persadevala vselej vediti, kje so, kod hodijo, in kaj pozhnó? sta jim dajala v djanji in besedi lepe sglede sadershanja?

Mosh! premisli, kako si fkerbel sa svojo sheno? ali je nisi pustil s otrozi vred pomanjkanja terpeti? je nisi preklinjal, smerjal, in je imel huji in ojštreji, ko deklo? Shena! premisli; ali si sposnala moshá sa svojiga gospoda, ali si mu bila pokorna v vsih spodobnih in poshtenih rezhéh; ali si mu molzhala posebno, kadar si ga jesniga vidila; ali nisi morebiti le svojo trobila, in mu v nobeni rezhi ho-

tla prav dati, ne odjenjati, de je le vedni kreg in prepír bil? Mosh, shena! je bila vfelej sakonfka ljubestin in zvestoba med vama, bres ktere sakon ni ne po boshji volji, ne frezhin?

Podloshni! premifli, ali nifi svoji dubovni in deshelfki gosposki nepokorin bil, je nifi sanizheval, fovrashil, robantil, preklinval; deshelfko, ko je davke od tebe terjala, ali ne po tvoji termi fodila; duhovfko, zhe ti ni govorila po tvoji volji, ker ti je mogla per tvojim rasvujsdanim sadershanju le oiftre refnize osnanovati?

Rokodelz, presodi se, ali nifi bres potrebe in gotoviga vsroka (urshaha) ob nedeljah in prasnikih le is famoprída in dobizhka delal? Ali nifi v delo srozhenó blago obdershal, ali nekoliko tajistiga v svoj prid obernal? Ali nifi is nevosfhljivosti f kako svijazho drugim enazim rokodelzam saflushka manjshal? Ali nifi sa storjeno delo predrasiga plazhila terjal? Ali nifi nikoli tazih rezhi v delo vsel, od kterih si vedil, de se bodo v hudo obrazhale?

Zhlovek! premifli, Ali si sploh dolshnosti svojiga stanu na tanjko spolnil? Ali si duhovne in telefne dela milosti, ki si vender smoshnost in perlshnost imel, dopernafhal? preglej tudi svoje ferze, preifhi vse njegove kote, in prevdari is kakoshniga namena in konzafsi storil to, ali uno dobro delo; ali si ga storil is prevsetnosti, napuha, ali is gole navade, bres kaziga dobriga nagiba? Ali ne ifhefh morebiti povfod le sebe in svoje, ne pa boshje zhafti; ali ne govorifh rad od flabosti svojiga blishnjiga, ali nifi vesel, kador flififh hudo, nasproti pa shalofhin, kador flififh dobro od njega govoriti? ali nifi vse prevezh navtisnjen, de vsako rezh samerifh, in se hozhefh she sa vsako besedo, ki se ti krishem rezhe, mafhevati? Ali nifi morebiti prevezh navesan na zhafne rezhi, ali si perpravljén svojimu blishnjimu kaj dobriga storiti, kaj po-

magati? Ali bi potolashil svoje ferze, akobi ti Bog to, kar ti je dal, spet vsel; ali bi tudi ti bres mermranja in nejevolje, s poboshnim Jobam sakliral: „Bog je dal, Bog je vsel, naj bo zhefheno njegovo prefveto ime!“ Prevdari, ali ne shivish le sató, de bi jedel in pil po svoji volji, ali nimaish, kakor sv. Pavl ozhita, „svojiga trebuha sa svojiga Bogá“? Ali ne hrepenish le po mehkim shivljenji? Ali se ne branish terpljenja, sopernofti, krishev, teshav, ki ti jih Bog poshilja? Ali ne opravljash svojih opravil vezhidel s nejevoljo, ne savolj Bogá, in is pokorshine do njega. Premisli, ali nifi morebiti vef neobzhutljiv sa Bogá in njegovo flushbo, nifi vef mertev sa vse, kar je boshjiga, kakor bi ti ne bilo zelò nizm mar sa-nj, kakor bi ne bil njegova stvar, in on ne tvoj Gospod, kakor bi mu ne bil nobene zhafti, nobene hvaleshnofti, nobene pokorshine dolshan?

Téle vprashanja, ljubi kristjan, naj ti bodo sploshno vodilo per sprashevanji tvoje vesti; in potem, ko si svoje sadolshenje svedil in presodil — se ponishno in odkritoferzhno obtoshi.

2.

Zhe premislish o greshnik! kaj si storil, kaj saflushil, ker si greshil, ker si bil Bogú nar vishimu Gospodu nepokorin, zhe premislish, de gresh sató k spovedi, de hi nasaj dobil boshjo prijasnoft, in pravizo do nebeshkiga kraljestva: bosh pazh lahko sposnal, kakó ponishna mora biti tvoja spoved. Zhe si vse to k ferzu vsameish, pershel bosh k spovednizi vef skèfan, in bosh ko nekdej evangeljski hlapez na kolena padel pred svojiga nebeshkiga kralja, in ga ponishno prošil, de naj poterpi s teboj, ker si perpravljjen szhafama vse poplazhati, vse poverniti. Ne bo se ti preojstro, preteshko sdelo, zhe ti flushabniki zerkve, spovedniki, na boshjim mesti v kasin

sa tvoje grehe, ali sa pokoro prepovedujejo kakšne veselja, kratkozhafe, prijetnosti, ktere morebiti niso ravno pregresne, pa saj silno nevarne, zhe ti perporozhajo se sdershati tudi perpušheniga veselja, de bi boshji pravizi sadošti storil sa svoje gresno veselje; perporozhajo, de kadar te kdo vabi k veselim, prijetnim, zhe tudi perpušhenim rezhém, mu odgovori: take veselja so sa nedolshne, jest pa sim gresnik, in v nevarnosti vezhniga pogubljenja.

Vfaki smertni greh, ki ga storish, o kristjan! je velika nepokorfina soper Bogá, tvojiga Gospoda; ti si saflushish smert, ker delash na ravnost soper njegove sapovedi, in ga nozhesh sposnati sa svojiga oblastnika; in ravno sató je she tudi sklenjena sodba tvojiga pogubljenja. Pa vender ti je she perpušhenoga sa odpušhenje profiti, torej ga profi ponishno, in s saupanjem, de bosh uflishan; sraven pa sposnej, de nisi usmiljenja, ampak le smerti, le pogubljenja vredin. Zhe bosh sposnal, de si boshji namestniki she ne upajo ti odvese dati, ker ne najdejo nad teboj nobenih pravih snaminj shalosti in kèsa, potlej she bolj sposnej svojo nesrezho, in nevarnost vezhniga pogubljenja, v kateri se snajdesth; se she bolj trudi v delih pokore, in Bogá she bolj shivo, in gorezhe, she bolj ponishno profi sa duha pokore, sa usmiljenje, in tako dolgo profi, dokler te svoje gnade, svojiga usmiljenja, svoje prijasnosti vredniga ne sposná. Gresnik! sposnaj, de si s svojimi hudobijami pravizo do nebel sgubil, in vezhni oginj saflushil, sató profi Bogá sa odpušhenje s vso ponishnostjo, in bodi sató perpravljén storiti, terpeti, karkoli je treba sa odpušhenje grehov; podversi se popolnoma flushabnikom zerkve; ki jih je Jesus namesti sebe postavil, in jim oblast dal te odvesati, zhe si sa odveso; ali pa odrezhi, zhe tajiste savolj svojiga nespreobernenja in nepoboljšhanja nisi vredin.

Ponishej se tedej pred Bogam, in njegovim namestnikom savolj svojih pregreh; spovej se jih pa tudi odkritoferzhno, de bošh mogel usmiljenja upati.

Prasna in bres vsiga sadù, kakor lim she opomnil, je vsaka tista spoved, per kateri se kak smertin greh vedama is strahù ali framoshljivosti samolzhi; sakaj smertni greh ne more drugazhi biti odpushten, kakor v sakramentu sv. pokore, majhini grehi pa, ker she dushe ne umoré, se dajo tudi sbrisati s molitevjo, ubogajmedajenjem, postam, in s drugimi dobrimi deli.

De bote vedili, ali je spoved prav storjena ali ne, vselej tole premislite, kader od spovednize pridete: ali obzhutim pokoj svoje vésti in notranji mir? Ali je odvaljen tisti teshki kamin, ki je leshal na mojim serzu? Premisfli grefhnik, grefhniza! ali ne ostane v tvojim serzu tudi po prejetih sv. sakramentih she nekoliko shalofstniga obzhutenja? in, ali ne klenesh sató dostikrat sam per sebi, de se bo vender le treba zhisto spovedati, ker ga pred ne bo pokoja v serzu? Sam morash sposnati, zhe prav premislish, de so tvoji grehi strafhne kazhe, ki te bojo smeroj neusmiljeno pikale, pred kterimi se bošh nozh in dan trefel, kterih ti nobedin ni v stanu pomoriti, ne pregnati, dokler jih bošh fkrival v svojim serzu; in dokler se jih per sv. spovedi popolnoma ne snebish.

Mislite si, kader se spovedujete, de se Jesusu Kristufu samimu spovedujete, ki vas bolj, kakor vi sami sebe, posná.

On bere o grefhnik! v tvojim serzu, kakor v odpertih bukvah vse tvoje pregrehe ravno takrat, ki jih pred spovednikom sakrivash. Govorí ti Jesus na tihim: versi od sebe ptuje oblozhila, s kterimi fizer zhloveka preslepish, mene pa, ki serza pregledujem, ne moresh slepiti. Vedi grefhnik, grefhniza! de so vse tvoje pregrehe dobro snane tvojimu prihodnjimu sodniku, kteri jih bo sodni dan rasodel prizho zeli-

ga sveta, zhe mu jih bofh sdaj per spovedi sakrival; in zhe se she sdaj framujesh, bojish jih rasodeti le enimu famimu zhloveku, kam se bofh takrat djaj, kaj pozhel od framote? prafham te o zhlovek! kaj imafh od tega, de kaj samolzhish? Sv. Avgufhtin ti pové, ker pravi; »to imafh, de bofh, ker molzhish, pogubljen, ko bi bil vender, ako bi povedal bil, lahko svelizhan.» Oh, pazh po pravizi sdihujó sv. Krisostom nad tvojo nespametjo, zhe pravish, de te je fram, in se sató ne morefh premagati, de bi rasodel svojo pregreho: »O, ti ubogi revesh! takrat, ko si grefhil, te ni bilo fram, sdaj pa, ko bi imel od greha refhen, opravizhen biti, se sazhnefh framovati!»

Grefhnik, grefhniza! povej mi, koga se bojish, pred kom se framujesh, de ne morefh svojiga ferza rasodeti, de se nemorefh nekterih grehov spovedati? Te je spovednika fram, kaj ne? oh, ali ne véfh, de je spovednik dolsban molzhati od vfiga, karkoli se mu v spovednizi pové, bodi sagotóvljen, de is spovednize nikoli ne bodo rasglafhene, nikoli na dan prifhlé tvoje hudobije. Pa si morebiti mislish, kaj bo rekel spovednik, zhe mu take velike, in gerde grehe povém? — Drusiga si ne bo mislil, kakor de si flabe zhlovefhke nature, kakor on, in de mu tvoje pregrehe ozhitno in shivo kashejo, kaj bi tudi on bil, ko bi mu Bog svojo gnado odtegnil, ker ga ni greha tako oftudniga, ne hudobije tako velike, de bi je ne mogel storiti, kakor vfaki drugi, ko bi ga Bog sapustil; tvoja nefrezha mu pojde k ferzu, ker vé, de tudi on she ni, in ne bo popolnoma savarvan pred njo, dokler se snajde na nevarnim, in nepokojnim morji prizhijozhiga shivljenja; persadeval si bo sazeliti rane tvoje dushe, te perpeljati na sgrefheno pot svelizhanja, in obvarvati vezhne smerti. Sej je spovednik nameftnik Jesufa Kristufa, kateri je perfhel ifkat, kar je bilo sgubljeniga, osdravit, kar je bilo bolniga, obesat, zelit, kar je bilo ranjeniga;

tako mora tudi on, zhe hozhe pravi namestnik Jesu-fov biti, ne famo kregati in grajati, ker to je tudi vzhafi potrebno, ampak veliko vezh prijasno posvariti, s ljubesnijo od hudobij, in k poboljšhanju napeljevati, vrazhevati.

Kogá se tedej bojish, she enkrat vprasham, pred kom se framujesh, de ne moresh svojiga serza popolnoma rasodeti. Ali hozhesh morebiti she zelò nekteere hudobije samolzhati, ker se bojish, de hi ne bil odvesan, in k sv. obhajilu pushen, ko bi se jih odkritoferzhno spovedal. Zhe je to namen tvoj, ostermi nad svojo neisrezheno, in nesapopadljivo predersnostjo! Kaj ne? tvoja vést ti sama sprizhuje, de nisi vredin sv. obhajila, in ti vender filish, in nadleshjesh spovednika, de bi te odvesal, in hozhesh tako, kakor tat perstopiti k boshji misi! Ali se ne bojish s dobrim vedam, in tako premishljeno pregreshiti se nad njegovim mesam in njegovo kervjó; ali se ne bojish skosi vrata toliko pregreh iti k vezherji nebeshkiga kralja, in dva sv. sakramenta sv. pokoro, in pa sv. obhajilo isgoljufati is boshjiga namestnika; ali se ne bojish, jih tako ozhitno, s dobrim vedam, in premishljeno po nevrednim prejeti, in se nar vezhjih boshjih ropov deleshniga storiti.

Greshnik, greshniza! prasin je tedej tvoj strah, neumna tvoja framota, se greha per spovedi bres ovinkov in zhisto obtoshiti, zhe she enkrat shivo premishlish, de se vender nisi framoval in bal greshiti, in od Bogá vezhno pogubljen biti; zhe prevdarish, de je boljshi se grehov natihama spovedniku spovedati, kakor pa nepokojno vést imeti, v grehu shiveti, nesrezhno umreti, in sodni dan pred zelim svetam framoto terpeti; zhe prevdarish, de spovednik, ker je fam slab in greshin zhlovek, mora torej s drusimi ufmiljenje imeti, in de je pod smertnim graham in pod nar ojštrejšhimi zha-

fnimi in vezhnimi kasnimi (shtrafengami) molzhati dolshan.

Takó ljubi poslušavzi! takó gresnik, gresniza! mora biti sprashevanje tvoje vesti, kakor ste flishali v pervim deli mojiga govorenja, zhe se hozhete prav sposnati, in svojih grehov zhisto obtoshiti. Naj vam tedej ne bo dosti, se le tje po verhi, hitro, in po vezhim sprashati, ampak preifhite svoje shivljenje, in she bolj svoje serze sferbno, in na tanjko; preifhite ga takó, kakor ga bo sodni dan vash sodnik Jesus Kristus sam preiskal. In po tazim svestim in sferbnim preiskanji se obtoshite svojih grehov boshjimu namestniku s vso ponishnostjo, in odkrioserzhnostjo, kakor ste flishali v drugim deli moje danashnje pridige.

Bodite vselej v spovednizi ponishni, in odkrioserzhni, sposnajte pred Bogom, in njegovim namestnikom do zhistiga, karkoli vam teshi vasho vest, in posebno nikar ne posabite, de vashhe pregrehe ne morejo skrite ostati, in de zhe jih sdaj enimu zhloveku perkrijete, bojo dan sodbe rasodete vashimu spovedniku, ki se ga sdaj tako slo framujete, vashim starshem, bratom, sestram, prijatlam, sosedam, zelimu svetu. Obtoshite se vsih svojih grehov polni framote in shalosti, obtoshite se jih na tanjko, in Bog, kteri potertiga, in ponishniga serza nikoli ne sanizhuje, tudi vashiga ne bo savergel.

A m e n.

VII.

Imej me, ko eniga smed svojih najemnikov. Luk. 15. 19.

Kaj pomeni to govorjenje sgubljeniga fina? — morebiti se je bal, de bi mu ozha pregreffenja ne odpustil, dober ozha, ki mu she od deljezh naproti gre, ga kufhne, in mu vse is ferza odpusti? O ne! on vé, de mu bo ozha is ljubesni do skéfaniga otroka vse pregledal, vse odpustil; on vé tudi, de she tako globoko ponishanje bi ne bilo sadosti rassh-ljeniga ozheta potolashiti. Pa greh, greh, ki ga je storil, mu stoji tako shivó pred ozhmí; kéf, ki ga savolj greha v sebi obzhuti, ga perganja, se sa greh pokoriti; on sposná, de grehnik mora terpeti, de greh mora kasnovan, in le po hudim pokorjenji sbrisan biti. Sató rezhe: »Imej me, ko eniga smed svojih najemnikov!» Nikar tako, kakor f svojim otrokam s mano ne ravnej, ampak kakor f svojim nar sadnjim, in nar manj him hlapzam; nikar mi sloshniga shivljenja, in veselja v svoji hifhi ne perpu-
sti, ampak s delam in terpljenjem me obloshi; sa-
kaj grehbil sim v nebo, in pred teboj!

Takó radovoljen je bil sgubljen fin, sa svoj dolg saflusheno kasin terpeti; takó spokorin, de je bil voljan zeli zhas svojiga shivljenja kakor hlapez v hifhi svojiga ozheta flusbiti! Uzhi se is tega, o kristjan! kakó se morash tudi ti sa svoje grehe po-
koriti, in boshji pravizi, kolikor je v tvoji mozhi, sadostiti. Pamet, in boshje rasodenje naf uzhite: de grehnik mora terpeti, mora grehi permerjeno ka-
sin prestati. Ta kasin je pa dvojna: vezhna in zhas-
na. Usmiljeni Bog nam samore po saflushenji svo-
jiga fina Jesufa Kristusa ali obe fkupej odpustiti, ali pa le eno samo. Obe kasni, vezhno in zhasno nam

Bog v svetim kersti odpušči. Ta sakrament naš v nove stvarí prerodí, naš svete in Bogú prijetne storí, sbrishe vse, kar je v zhloveku pregresniga, in kasni vredniga, tako de zhe zhlovek v takim stanu umerje, prezej, kakor pravimo, gorak v nebefa gré. O kako imenitna je kerstna nedolshnost! Ko bi kristjani to premislili, bi se greha bolj, kakor smerti bali! Ko bi staršhi to sastopili, bi s vezhi skerbjó nedolshnost svojih otrok varovali! Kolika nefrezha je tedej, zhe zhlovek po svetim kersti spet v greh pade, Bogá spet rasshali, ki mu je v svetim kersti vse odpuštil, ga popolnoma ozhištil, in sa otroka, in jerba svojih nefkonzhnih dobrot postavil. Pa tudi sšhe is te nefrezhe, boshje usmiljenje, in ljubesin boshja grešniku hozhe pomagati v sakramenti sv. pokore. Tode ne vezh na tako milostljivo visho, kakor v svetim kersti, de bi mu bili vsi grehi, in vse kasni zhasne, in vezhne odpušhene. V sakramenti sv. pokore mu je le greh, in vezhna kasin odpušhena, zhasna kasin pa ostane, katero mora zhlovek ali v tém, ali pa v perhodnjim shivljenji v vizah terpeti, de kolikor je mogozhe, boshji pravizi sadošti storí. Sató mashnik v spovedi grešniku nektere spokorne dela naloshi, po kterih mu bodo saflushene zhasne kasni odpušhene.

De je Bog s grešniki od nekdej tako ravnal, najdemo vezh sgledov v svetim písmi stare saveše. Adam in Eva, našhi pervi staršhi, sta po svoji nepokorshini in napuhu smertno grešhila; Bog njima je savolj obljubljeniga odreshenika dolg, in vezhno kasin odpuštil, pa zhasno kasin sta mogla prestati; is raja sta bila isgnana, teshko sta mogla delati, mnogoterim nadlogam, dušnim in telesnim slabostim sta bila podvershena, in umreti sta mogla. Te nadloge so bile zhasna kasin savolj nju greha. Ko sta se Mojsef in Aron s nesaupnostjo v Bogá pregreshila; nju Bog savolj tega ni savergel, pa v obljubljeno deshelo

nista smela iti, kamor sta tako slo shelcla priti. Kralj David je odkritoferzhno ubijanje, in presheshtvo obshaljeval, in prerok Natan mu rezhe: »Gospod ti je tvoj greh odvsel, pa sin, ki ti je rojen, bo v kasin umerl.« 2. Kralj 13.

Sató fo tako slo k pokori opominjevali preroki v stari; sv. Janes Kerstnik, Jesus sam, in aposteljni v novi savesi, sató fo tako ojštro pokoro delali pérví kristjani.

Oh, kako mehka je pa nafha pokora! zhe jo s ojštroštjo pervih kristjanov permerimo, je komej fenza pokore. In vender Jesufova beseda smerej veljavna in refnizhna ostane, ki pravi: »Zhe se ne bote spokorili, bote vsi pogubljeni.« Luk. 13. 3. O, mehkushnost nafhíh zhasov! v zhem nafha pokora obstojí? v nekterih molitvah, ki jih vse rastrefeno in leno opravimo, to je dostokrat vsa nafha pokora sa naj vezhi grehe in hudobije!

Vsrok ali urshah tega je, ker se lahkomishljeno shiví, in greh k ferzi ne vsame; to je pa tudi gotovo, de naf v perhodnjim shivljenji toliko daljši in hujšhi terpljenje zhaka, kolikor manj pokore bomo tukej storili, in f. oje mefo krishali.

Pokasal vam bom danes v sgledih stariga, in danashnjiga zhafa, de je mogozhe, in tudi potrebno pokoro delati.

O Bog! ki si s graham rasshaljen in f pokoro potolashen, rasfvetli naf, de bomo potrebnost pokore sposnali, obudi in nagni nafho voljo, de bomo po mozhi greh nad sabo kasnovali in strahovali, de per tebi enkrat ulmiljenje in gnado sadobimo.

1.

V pervih zhafih kershanstva so se greshnikam sa velike grehe silno velike in teshe pokore nakla-

dale, de so grešniki velikost svojih grehov shivo sponali in obzhutili. Snane so nam shtiri stopnje, po katerih so se nekdej veliki grešniki ojstro pokorili, predin so k sv. obhajilu smeli perstopiti in f zerkvijo in s Bogam spravo sadobiti.

Na prvi stopnji so bili jokajozhi. Je kateri takó nefrezhin bil, de je v veliko hudobijo in pregreho padel, veliko puhujfhanje dal in kerfhanstvu veliko nezhaft naredil, je tak saflushil kakor mertev in fhkodljiv ud od zerkve lozhen in savershen biti. In to je takó rekozh sam saref storil, ker je f pregreho shiv ud zerkve biti nehal. Le, zhe je profil, je bil v pokoro vset. Pred zerkev je smel priti, v rashovnik oblezhen, in dostokrat f pepélam potresen je tukej shaloval in jokal, in verne, kateri so v zerkev fhli, profil, de bi sa-nj molili. Ozhitne molitve v zerkvi pa se sa take fhe niso molile, ampak verni so fami per sebi sa-nje Bogá profili. Besede boshje tudi fhe s drusimi vérnimi niso poslufhali, in v tem stanu so vezhkrat eno ali vezh let bili po velikosti svojih grehov, in po pridnosti, f katero so se tukej pokorili in pravo shalost in poboljshanje kasali. To je bil sazhetik pokore. Tukej so bili vnovizh na zerkev navesani, de so mertvi udje v svojim shivljenji spet oshiveli, se pozhasi osdravili in na pot svelizhanja perfhli.

Na drugi stopnji so bili poslufhajózhi. Kader so vikshi duhovni pastirji vidili, de je grešnik na prvi stopnji storil, kar je mogel, in de saref sheli pokoro storiti, in se popolnoma poboljshati, so ga potlej v zerkev pustili: de je smel boshjo besedo s drusimi vernimi poslufhati. Dóli per vratih, kamor so tudi nejeverniki smeli priti, je bil sa take posebin kraj odlozhen. Pa pred darovanjem so mogli vsi taki is zerkve iti, in tudi fhe tukej se sa-nje ozhitne molitve v zerkvi niso molile, in duhovni rok sa-nje fhe niso pokladali. Tudi v tém

kraji so grešniki velikrat eno ali vezh let mogli biti.

Na tretji stopnji so bili klezhezhi ali pa na obrasu leshezhi. Ko so mafhniki stanovitnost tazih spokornikov vidili, so jim pervolili, de so se smeli v zerkvi vishej pomakniti, kjer je bil kraj sa-nje perpravljen. Tukej na tretji stopnji so klezhali, ali pa zelò na obrasu leshali, in mafhniki so roke na-nje pokladali in sa-nje molili. Pa tudi na tej stopnji so vzhafi vezh let bili. Darú sv. mafhe pa she niso bili deleshni.

Na zheterti stopnji so bili stojezhi. Kdor je bil na tretji stopnji po postavi in volji zerkve spokorjen, je pershel potlej na zheterto stopnjo, kjer je ali na posebnim kraji ali pa med drusimi vérnimi smel stati, pa k sv. obhajilu she ne perstopiti, dokler se po previdnosti mafhnikov k tém presvetim skrivnostim ni sadoosti perpravil.

Vse to se je godilo po zerkvenih postavah, ktere so od tretjiga stoletja po Kristufu skorej vezh kakor tavshent let vezhidelj v katoljshki zerkvi sploh v navadi bile, in tudi sdej she niso preklizane, ampak zerkev sheli, de bi jih bilo mozh spet sploh v navado perpraviti. Nizh raslozhka ni bilo tazhaf med imenitnimi in nishjimi, ampak vsak, kateri je kako tako veliko ozhitno pregreho storil, de mu je taka pokora shla, se je mogel, bodi tudi kralj ali zesar, tej postavi podvrezhi; kakor je, postavim, sv. shkof Ambroszh zesarja Teodosja v ozhitno pokoro bil djal, ktero je zesar tudi delal. Taki spokorniki so se mogli vezh dni, ali saporedama, ali pa dvakrat v tednu, v fredo in v petik ojstro postiti, in se ves zhaf pokore s molitevjo, s pridnim delam, s ubogajmedanjem k popolnoma opravizhenju, in k spravi f zerkvijo in s Bogam perpravljati, in se tudi fizer perpusheniga veselja sdershati.

Skorej sa vsako pregreho je bila na tanjko pokora odlozhena; postavim, kdor je od katoljshke

vère odstopil, potlej pa s veliko serzhno shalestje se v zerkev spet vernil, je mogel delati pokoro 10 let. Po tem je shel k sv. obhajilu. —

Zhe je kdo po krivim persegel, je mogel biti 40 dni ob famim kruhu in vodi, in potlej s he 7 let pokoro delati, in nikdar bres pokore ne biti, in ga nikoli vezh na prizho ni bilo jemati; potem je shel k sv. obhajilu. — Zhe se je kdo v zerkvi med boshjo flushbo pogovarjal, je bil 10 dni ob kruhu in vodi. — Kdor je svoje staršhe saframoval, 3 leta, kdor jih je tepel, 7 let v pokori, i. t. d. — Is tega se vidi duh zerkve per pokori. Nekteri niso bili prej kakor na smertni postelji k sv. obhajilu pufheni, posebno zhe so po storjeni pokori spet padli.

Vender je bila gorezhnost kristjanov per pokori v téh zhasih takó velika, de je bila greschnikam velikrat njih teshka pokora ali perkrajshana ali polajshana, ali pa zelò odpushena, posebno zhe je kako veliko preganjanje vstalo, ali pa zhe so muzhenzi (marterniki) sa-nje profili, de so s zerkvijo in s Bogambersh popolnoma spravljani s vezhi serzhnostjo perpravljani bili sa Kristusa terpeti in umreti. Takimu perkrajshanju, polajshanju ali pa odpushanju naloshene pokore se je „odpuštiki“ reklo. In takó ravná zerkev s he dan danashnji, ki greschnikam odpuštike deli; to je ref velika gnada in milost sa spokorne greschnike. Is tega se pa tudi vidi, de so odpuštikov le tisti greschniki deleshni, kateri vredni sad pokore kashejo, in si is ljubeshni do Bogá vse persadenejo svoje grehe, in vse, kar v greh napeljuje, popolnoma sapuštiti, in s boshjo pomozhjo po volji boshji shiveti.

Premislimo shivljenje svetih spokornikov tudi v posnejshih stoletjih. O, koliko tajistih je manj greschilo, ko mi; in vender kako ojtstro so shiveli, de so Bogú sa svoje grehe sadostili! Vprashajmo Egiptovske pufhave, in berloge v Palestini, in Sirii,

povedali nam bodo, de je vezh tavshent pufhavnikov in minihov, ki so veliko shaloft zhes svoje grehe obzhutili, ojtro bodezhe pase sa pokoro nofili, v shimnatih oblekah bili, in zele nozhi so v folsah, in molitvah prezhuli, de so rasújsdano mefó krishali!

Koreninize, in seljisha so bile njih shivesh, ali pa nekoliko terdiga kruha, ki so ga f folsami omozhili. In potem, ko so 20, 30, 60 let v taki pokori preshiveli, so fhe na smertni postelji, kakor je sv. Janes Klímak sam flishal, vsi bojezhi, vprashali: kaj menish brat! bo li Bog moji dushi milostljiv, mi bo li moje grehe odpustil? Kolika gorezhnost, kaki isgled! Ali so ti brumni spokorniki morebiti drugi evangelji imeli, kakor mi? ali so drugimu Bogú flushili? ali so druge vezhnosti upali, in se bali? ali so bili drugi ljudje, kakor smo mi? ali niso bili tudi is mefá in kervi, prahu in pepela?

Ref je, vsak kristjan se ne more tako ojtro pokoriti, kakor so se nekteri svetniki pokorili; sakaj k temu je potrebin posebni pokliz, in posebna gnada boshja. Pa je tudi ref, de Bog sdaj ni nizh manj pravizhen, kakor je bil v poprejshnjih zhasih, in de bres pokore nobedin odpushenja sadobil ne bo. Zhe tudi Bog, po svoji nefkonzhni modrofti, in usmiljenji, ne terja od vsih enako velike pokore, jo pa vender hozhe od vsaziga nekoliko; vsaj serzhni kesh, in refnizhno voljo, sa svoje grehe se po mozhi pokoriti. V takim keshi, in v taki volji obstoji duh pokore, kteri, zhe ga refnizhno v sebi obzhutimo, se bo tudi v svunanjih spokornih delih pokasal, zhe so fhe tako majhne v permeri f pokoro poprejshnjih zhasov kristjanstva.

Zerkev fama je, kar nakladanje spokornih del sadene, v posnejshih zhasih veliko milostljivshi postala, pa ne sató, kakor de bi bil greh manj kas-

ni vredin, ampak sató, ker se tudi nar manjši pokora mehkushnjim posvetnjakam tako teshka sdi, de bi bili per vezhi ojštrosti popolnoma ostrafheni, in obupni.

Pa ravno ta milost, in to persanašhanje zerkve bi nas moglo perganjati s drusimi proftovoljnimi dobrimi deli sa svoje grehe sadostiti, ker smo po Kristusovi sapovedi vreden sad pokore storiti dolshni; in kolikor losheji in manjši pokora nam je od mafhnika naloshena, toliko bolj svesto, in f ponishnisthim in bolj shkëfanim ferzam bi jo mogli opraviti, ker previdimo, de smo vezhi kasin, in vezhi pokorjenje saflushili. Takó je storil tisti spokornik, ki je k velikimu boshjimu flushabniku Petru Korbajl, vishimu shkofu v Sens pershel, in kteriga vést je bila s velikimi hudobijami ofkrunjena. On se je spovedal s nar vezhi shalostjo, f folsami; vender je dvomil, de bi mu te velike, in gerde hudobije kdej samogle odpuhfene biti. Sv. shkof ga tolashi, in mu rezhe: „Gotovo moj sin, ti bo Bog odpuftil, zhe sa te velike smertne grehe pokoro storish.“ Spokornik véf objokan rezhe; „Oh, moj ozha, perpravljen fim tudi tavshent smertnih teshav prestati, de bi le odpuhfjenje svojih grehov upati smel.“ In sv. shkof fe sh - njim joka, in mu rezhe: „Lej, jest ti naloshim pokoro sa sedem let.“ Kakó? „fe spokornik sazhudi, kaj le sedim let fe bom sa toliko hudobij pokoril, sa ktere bi fe ne mogel spokoriti, ko bi tudi do konza svojiga shivljenja v nar ojštrejšhi pokori shivel?“ Shkof pa rezhe: „tudi ta zhaf ti bom perkrajshal: pojdi, in postí fe le tri leta ob fuhim kruhu, in vodi.“ Potem sazhne spokornik grenke folsé tozhiti, povdarja na svoje perfi in profi, de bi fe sh - njim ne norzheval, ampak de bi mu njegovim pregreham permerjeno pokoro naloshil. Savsel fe je shkof nad veliko grevengo tega grefhnika, in mu rezhe: „Moj sin! pojdi, in moli enkrat ozhe nash, in bodi sa-

gotovljen, de ti je Bog tvoje grehe odpustil." Sdej gre spokornik, se vershe s jokam, in s diho vanjem na tla, in moli, kar mu je fhkof naloshil; in po dokonzhani molitvi poln grevenge in poboshnosti — umerje. O frezhen spokornik, ki so se ti po takó lahki, in kratki pokori nebela odperle! Pa kakó velika, in serzhna je bila njegova shalost, ki jo je obzhutil, kakó terdna njegova volja, tudi nar ojf-trejshi pokoro zeli zhaf svojiga shivljenja delati! In kakó ojf-tre pokorila bi si bil tudi gotovo nakladal, ko bi ga bila previdnost boshja dalje shiveti pustila!

Torej je, in ostane resniza nafhe pameti: „Kdor je vezh greshil, mora tudi ostrejshi pokoro delati,“ in je tudi nauk nafhe kerfshanske, katoljsh-ke zerkve, ktera je, desiravno nam tako milostlji-vo, in persanesfljivo svunanje pokorila naklada, v Tridentinskim sboru sklenila, de mora pokora veli-kosti grehov permerjena biti, in de se spovedniki sami pregreshé, zhe sa velike hudobije majhne po-kore nakladajo. „Gospodovi mashniki, govori ta sbor, s) dolshni modró velikosti grehov, in možhi greshnikov permerjene spokorne dela nakladati, de ne bodo greshnikom nespametno spregledovali, in sa velike grehe majhniga pokorjenja napovedo-ovali, ker bi savoljo tega grehov drusih deleshni bi-li. Trid. f-hod. 14. 8. In kaj bi tudi tako spregledo-vanje pomagalo? Greshniki bi v napzhnim pókoji spa-li, in kader bi se v vezhnosti prebudili, kako strash-no bi bilo, ko bi na tanjko spregledali, kaj bi bili mógli v tem shivljenji storiti, in niso storili! Sató naj si vsak k serzu vsame, kar sv. Avgufhtin pishe: „Zhe nozhesh od Bogá strahovan biti, takó se sam strahuj.“

Greh mora kasnovan biti, ali od tega, ki ga je storil, ali pa od tega, ki je rasshaljen bil, ali na tem sveti f pokoro, ali pa v perhodnjim s ognjem. Naj nobeden ne rezhe: Sdej so drugi zhafi!

sdej niso ljudje vezh tako krepki in mozhni, ko nek-
 daj, sdej je vse drugo shivljenje, vsa druga sreja.
 O kaj pa de je, Bogú se usmili! sdej drugo shiv-
 ljenje, ki dusho in truplo mori, in naf sa vse
 boshje rezhi nevkretne dela! Dokler se je sveta zerkev,
 od samiga Bogá postavljena, poslufhala, in spofhto-
 vala, in dokler so Kristjani nje sapovedi spolno-
 vali, je bilo truplo s dusho vred dobro preskerb-
 ljeno, in ojstre pokorila, katerim je zerkev svoje
 otroke napeljevala, niso le nizh sdravji fhkodvali,
 ampak veliko vezh so tisti kristjani, ki so se nar
 bolj pokorili, nar terdnejshi sdravje imeli, in so
 dolgo dolgo shiveli. Le premislite svete stare ozha-
 ke po pushavah, kateri so per svojih postih, in oj-
 strim shivlenji sivo starost dozhakali. Tudi so bili,
 in so she sdej úzheni sdravniki, ki terdijo, de je
 sdershanje od mesnih jedí, kteriga zerkev, poseb-
 no v fhtrideset danfkim posti sapové, telefnimu
 sdravji kar koristno. Toliko je, bres de bi veliko
 premishljevali, gotovo, de truplu, in dushi vezh
 hafne (nuza) pokorjenje, ko mehkushnost, vezh
 smernost in sdershnost, ko shertje, in samogoltnost,
 vezh post, ko veselize in pojedine.

O kako malo jih je, kateri bi si bili f posti in
 ojstrimi pokorili svoje shivljenje perkrajshali; bres
 fhtevila nasproti je pa tistih, kateri s nesmernostjo,
 in rasvujsdanostjo pred zhasam svoje shivljenje kon-
 zhajo. Poshreshnost jih je she veliko umorila na
 dushi, in telef. „Sakaj veliko je tazih, pravi sv.
 Pavl, od kterih fim vam she vezhhrat povedal, sdej
 pa tudi f solsami povém, de shivé, kakor sovrash-
 niki krisha Kristusoviga, kterih konez je pogubljen-
 je, kterih Bog je trebuh.“ Filip 3 18.

„Glejte pa sami nase, opominja sv. Lukesh
 evangeljist, de vashe serza ne bodo preoblohene v
 poshreshnosti, in pijanosti.“ Luk. 21. 34. — O
 mehkushno ljudstvo! sakaj si tako mozhno k

grehu, in tako slabo k pokori? Verjemite mi preljubesnjivi! de se sbe dandanafhnji snajdejo kristjani, kateri ravno tako ojstro shivé, kakor so narvezhi spokorniki nekđaj shiveli. Tode so skriti. Moj Bog! fram me je, ko pomislím, kako veliko pokoró nektera nedolshna duha na skrivnim dela! Kakó bom jest samogel svojo sanikernost sgovoriti, kako obstati na dan sodbe! Premislímo refnizhno pergodbo danafhnjiga zhafa, ki se je sbe v tekozhim stoletji godila. O pomnila naf bo na spokorni duh zerkve pervih stoletij. Bog daj, de bi tudi nafhe ferza omeznila, in k posnemanju spodbodla.

2.

Ko je papesh Piji VII. v letu 1804, to je, ravno pred 45 leti v Parísu na Franzoskim bil, ga je neki mosh po vsih njegovih potih od deljezh spremljeval. To se je poboshnimu papeshu zhudno sdelo, in si misli, mosh bi gotovo s mano rad govoril. Ko ga je Piji drugikrat spet sagledal, ga je k sebi poklizal, in ga zhes vezh rezhi prijasno poprafhal, med drugim tudi to, zhe bi se morebiti rad spovedal. »De, sveti ozha! je odgovoril, moja pregreha je tako velika, de le vafha svetost ima sadoosti veliko oblast, me od nje odvesati, in nji permerjeno, in sadoostljivo pokoro naloshiti.» Sveti ozha ga tolashi s milostjo boshjo, ktera je veliko vézhi, ko vsi nafhi grehi, in mu rezhe k sebi v svojo isbo (zimer) priti. Zeli dve uri sta bila vkup, kake in kolikofhne pregrehe se je obtoshil, to je samo ljubimu Bogu snano. Po dakonhzani spovedi papesh posvoni, de bi kdo k njemu perfhel; kardinal pride, in ko vidi svetiga ozheta vsiga prepadeniga in blediga, se je tako prestrafhil, de je she hotil saklizati in sapovedati, de naj nesuaniga zhloveka primejo. Ali papesh mu pomigne, de ne,

se k moshu oberne in ga poslovi rekozh: „Is Rima ti homo pifali in porozhili, kar bomó zhes-te fklenili, le opravljaj svojo pokoro. Mi boshji nameltnik na semlji, homo vfaki dan sa-te molili.“ Kmalo potem se poda nesnani mosh is Parisa, in fi bliso neziga majhniga mesta na famotnim kráji v stari in poderti híshi prebivalishe isvoli. Ena shena, ki jo je sa postreshbo imel, ga je previdila vfako jutro s njegovim vfakdanjim shiveshem, kateri je bil famo kruh in voda. De fi je ravno takrat huda sima bila, fi vender svoje isbe nikoli ni sakuril, in lesbal je na dveh golih deskah. Misa, stol in en velik krish je bila vfa perprava njegove prebivavnize. Bral ni drusiga ko fv. pismo. Ob nedeljah in prasnikih je perfhel zherno oblezhen v farno zerkev, je per zerkvenih vratah pod koram fhtriz stebra klezal, in poboshno per sveti mafhi bil. Nad tem posebnim sadershanjem se jih je veliko zhudilo, pa niso mogli od njega nizh drusiga svediti, kakor de je spokornik, in de mora zeli zhaf svoje pokore molzhati; sató ga tudi niso vezh poprafhevali. Tako je shivel 10 let. Kmalo potem pride novo blagoflovljen (shégnan) mafhnik sa duhovniga pastirja v to faro, kateri je velikokrat f posebnim nagnjenjem spokornika premishljeval. Tudi spokornik je saúpanje k temu duhovnu imel, in tako nju je boshja previdnost kmalo sdruhila. Eniga dné obishe spokornik mafhnika, in mu perpoveduje, rekozh: „Defet let je she, kar sim svoje premoshenje med uboge rasdelil; nizh saflushenja nisim od tega imel; to mi je bilo sa pokoro nalosheno.“ Perpusheno mi je bilo le kaj maliga sa-se obdershati; pa tudi ob to sim po nesrezhi perfhel. Delati moram, de fi vfaki dan kruha saflushim. Nizh mi ni sizer leshezhe na zhasnim shivljenji, vender ko bi sdejle umerl, bi umerlbres svete odvese svojih grehov. Mafhnik ga potolashi, in ga k saupanju na boshjo milost opominja. Od tistiga zhafa je spokornik

mašniku vedno bolj vdan in odkritoferzhin bil, tako, de mu sadnjizh rasodene, kakó ojstro pokoro mu je ljubesniji ozha Piji VII. naloshil. Ozha Piji fo mi sapovedali, de moram vse sapustiti, staršhe, brate in festre, perjatle in premoshenje, in v kazim koti na Franzoskim pokoro delati. »Ti nam bosh, fo mi papesh rekli vsako leto v Rim pifal, in na tanjko svoje shivljenje rasloshil. Mi ti bomo verjeli, sató ker smo v refnizhnosti tvojih spokornih sheljá preprizhani. Kader bomo previdili, de si f svojim ojstrim shivljenjem boshjo pravizo potol shil, ti bomo pismo poslali. »In potem she le bosh smel v zerkev iti, in s drugimi vernimi sveto obhajilo prejeti.» Zhes en mesiz, perštavi spokornik, fim vse to stonil, kar mi je bilo sapovedano; moji ljudje mislijo, de fim mertev, in fim tudi v refnizi sa - nje mertev.

Defet let she shivim v ti pokori, in oh she sdej nisim nizh pisanja od svetiga ozheta prejel. — Zhes nekaj zhafa je ta spokornik nevarno sbolil. Shtrafšno hudó mu je bilo per ferzu; treba bo umreti si misli, in she mi niso, kakor pazh sveti ozhe previdijo, moji grehi odpufheni.

Ta misel ga neisrezheno tare. Saftonj ga mašnik tolashi, de je dosti ojstro, in dolgo pokoro delal, de v smertni uri ima vsak mašnik oblast spokorniga grešnika f zerkevjo sdrushiti; pa ni mu mogel ferza umiriti. En vezher je bilo bolnima spokorniku she ref sa umreti hudó, in ravno je hotel mašnik v zerkev tezhi, de bi ga bil f svetimi sakramenti previdil, kar se vrata odpró, in neki ptuji duhovin stopi noter, in mu pismo is Rima ponudi. Veselje spokornika, ko je besedi »pismo is Rima« saflifhal, ni popifati. Od preveliziga veselja omedlí, in ko se nekoliko savé, globoko sdihne; in okoli stojezhim rezhe: »Moje ure fo isfhtete, moj zhaf je dotekel — she danes bom umerl.» O gnada in milost dobrotljiviga Bogá! de mi ravno danes, ko mi je njegov namest-

nik na semlji moj dolg in saflusheno kasin odpuštil, smert poshlje. Profim vas, nesite me v tilto zerkev, pred ktere vratni sim toliko let sdihoval, de tam sveto obhajilo prejmem, po katerim she toliko zhasa hrepenim. O ufmilite se me in nesite me tje! »Vezhni Bog vam bo povernil.» Zhefar je tako serzhno shelel in profil — mu storé. Ko ga s teshavnim trudam do vrat pernesó, profi nekoliko pozhakati. Oh, sagleda kamin, na katerim je toliko lét klezhal in jokal, sagleda steber, na katerim je flonil, kader se she od flabosti ni mogel vezh pokonzi dershati; sagleda tudi podobu prezhiste devize Marije, ki je bila nad vratni nabita, ktero je tolikokrat na pomozh klizal. Solse se mu po lizih vderó, ko vse to spet sagleda. Sdej ga v zerkev nesó, in ko pred oltar pridejo, spokornik na svoje oblizhje pade, in klizhe. »Gnado, o moj Bog, gnado, greh je bil strafhan, pa sej sim ga tudi objokal, gnado profim!» Mafhnik ga potolashi, in mu podeli sv. sakramente. Ko je sveto hostijo prejel, ga spreletí mili strah in sveto veselje, proti nebu se osrè, stifne perjasno in s ljubesnjam smeham roko mafhnika, she enkrat globoko sdihne, — in umerje!

O frezhua smert, o svelizhanska pokora, ktera zhloveka k taki smerti perpravi! Deset let v molitvi, in folsah, v postu in ojsalih pokorílih, potem pa v svetim raji, v breskonzhnim vezhnim veselji — o frezhua smert, o svelizhanska pokora! Sizer je to izgled posebne pokore, nad katerim se samoremo bolj zhuditi, ko ga posnemati. Pa naf mora vender sbuditi in perganzati, faj nekoliko sa nafhe pregrehe pokoriti se, ker vidimo, de so neteri nafhah prednikov tako ojsro pokoro delali. Kakó lahko pot pokore pa nam zerkev kashe, ki naf uzhi, de mi ne le s pokorili, ki nam jih mafhnik per spovedi naloshi! ali ki si jih sami sadovoljno naloshimo, ampak tudi s terpljenjem in nadlogami, bolesnijo, lakoto

in dragino, in s drusimi stiskami shivljenja, zhe jih v duhu pokore prenesemo, per Bogu sadostiti samoremo.

Sej ga ni stanú na sveti, de bi ne imel svojih neprijetnost, svojih skerbi in teshav. O kristjan! naredi si is potrebe zhednost, nosi v voljo boshjo vdan, in s poterpeshljivostjo, kar she tako nositi morash, in Bog ti bo to v pokoro sarajtal. Sej ni teshko v nadlogi, teshavi in nefrezhi s Kristusam rezhi: „Ozha! tvoja volja nej se s godi!”

Sej ni teshko, kader sbolimo, ali na svojim premoshenji shkodo terpimo, s poboshnim Jobam saklizati: „Gospod je dal, Gospod je vsel, nej bo njegovo imé zheseno!”

In koliko drusih rezhi je, kterim se lahko is ljubesni do Bogú odpovemo, in to Bogú v zhasht in sebi v pokoro obrnemo! Si od kake jedi, ki jo nar rajshi vshijemo, pertergati, radovednost ozhi saterati, jesik krotiti, flabejsihi obleke nositi, se vzhasih kakshnimu veselju odpovedati, in namest tega zerkev obiskati, tisti vezher, ki je bil sa rasveseljenje odlozhen, v molitvi doperнести, denar, ki bi ga imeli sa igre, veselize ali sale obleke obrniti, ubogim podeliti; to so lepe perloshnosti, ki jih vsaki dan imamo, se v pokori vaditi. S kakim zhmernim zhlovekam ljubesnjivo poterpeti, kako neperjetno besedo, kako majhno rasshaljenje voljno prestati, she tako majhno vrozhino ali mras, lakoto, ali shejo s poterpeshljivostjo prenesti; vsako nar manjsihi satajenje, zhe ga Bogú darujemo, nam bo v pokoro sarajtano. Majhne rezhi se nam sizer vidiyo; vender je nekej veliziga, pravi sv. Avgushtin, Bogú tudi v nar manjsbih rezheh svestimu biti. Kapeljze so le, pa szhasfama samorejo vender le grenjki kelih napolniti, kteriga nam je Gospod namenil, de naj ga do dna spijemo. S tazimi majhnimi pokorili samoremo veliko dolgov poplazhati, in si sa vezhnost velik sa-

klad (fhaz) napraviti, enaki mravlji, ki majhnih ser-
niz do veliziga kupa nanofi. Se vé, de se moramo fra-
movati, de sa Bogá tako malo storimo, pa tudi nje-
govo dobroto moliti, de je s majhnim sadovoljen.

Sdrushimo svojo majhno pokoro s nefkonzh-
nim saflushenjem Jesufa Kristufa, bres kteriga bi
tudi nar vezbi pokora nizh ne sdala. V saupanji na
sadof enje Kristufovo, ki je sa naf svojo drago kri
prelil, hozhemo v tem shivljenji f folsami, pa tudi
s saupanjem sejati, de bomo po majhnih nadlogah,
in pokorilih v vezhnim veselji sheli.

Ne vé m svojih postnih pridig boljshi in bolj
permerjeno konzhati, ko s besedami vezhne resnize
in modrosti, ki jih je poboshni Tomash Kempzhan
sapisal, in ktere si globoko v ferze vtisnite. „Sin
greshnika Adama fim (sdihuje ta mosh v sveti sha-
losti) in otrok smerti, véf v grehi spozhet; shalo-
stin je bil moj prihod na svet, in strashin bo moj
odhod is svetá. In ne vé m, kam bi se podal. —
Zhe grem v nebó, si ti gori, ki gresniku ne per-
sanefesh; zhe grem pa v pekel, si ti tudi doli,
de greshnika kasnujesh. Kam se tedej zhem pred
tvojim serditim oblizhjem fkriti, ker fim filno gre-
fshil v svojim shivljenji? V nebó se osrem, in Bog
pravi: Prezh greschnik, ne bosh gledal moje zhashti.

Pogledam v bresin, in mi gromí naprot leta
Itrafshni glaf: „Sveshite mu roké in nogé, in versite
ga v vunanjó tamo, kjer bo jok in fhkrip s sobmí.“
Verni se tedej moja dufha po drugim poti v boshje
kraljestvo, po poti, kteriga ti je Bog pokasal — po
poti pokore. S molitevjo tedej pokleknem pred-te
o Gospod, in klizhem is vfiga ferza v té: Moj Bog
in Gospod, sveti Ozhe, v nebó in pred teboj fim se
pregresheil, in nisim vredin tvojiga finú imenovati
se; ampak moj Ozhe, naj ti bom le, kakor kteri
tvojih najemnikov. S saupanjem v tvoje usmiljenje
se vershem, véf objokan pred te, in ponishuo in f

škèfanim serzam prošim: Gospod, osri se na me, ni-
sko in mertvo stvar, osri se na me, nevredniga
greslnika, in me v svoji milosti podperaj, de na poti
pokore tvojimu serdu, in tvojim ashevavni roki odi-
dem. Oh odpušti, prošim vèš dolg svojimu hlapzu
in ne isbrishi me is bukev shivljenja, ampak v fhte-
vilo isvoljenih me sapishi, de bom hvalil in zhaštil
tvoje sveto imé vekomej.

A m e n.

Vatjani knj. A. Klenkova.

Kéžmín lezám přímú! Čopod, ezí le ná me, ná
 sko in merto lívat, oze le ná me, nevtečúgá
 gřechůka, in me v tvój mlóde podúraj, de ná pátí
 pokore tvójou řáde, in tvójm alževání roki odí-
 dem. Oh odpuš, přímú vel dož kópmu hlávu
 in ná řádku in me is dukey švívěná, ampak v řá-
 zle řádku in me řádku, de dom kvál in řádku
 tvoje světo iné věkomú.

A m e n

Natísní Ign. A. Kleinmayr.

